

A BEVÁNDORLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

327 East 13th Street
New York City

Előfizetési díj:

Egész évre New Yorkban \$3.00
A vidéken 2.50
Egyes szám ..... 3c.

MEGJELEN KÉTSZER HETENKINT: KEDDEN ÉS
PÉNTEKEN.

Szerkesztő: SINGER MIHÁLY.

Editorial Rooms:

327 East 13th Street
New York City

Subscription:

Per annum, in N. Y. City \$3.00
United States and Canada 2.50
Single copy ..... 3 cts.

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879

IV. Évfolyam. 50. szám. NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURGH, PA., 1907. JUNIUS 21-én

IV. Year. No. 50.

KORONÁZÁSI JUBILEUM AMERIKÁBAN

A NEW YORKI ÉS A MCKEESPORTI RÓMAI KATHOLIKUS PLEBÁNOSOK,

Nem régen történt. Mindössze csak négy éve annak, hogy a clevelandi magyar egyházközség akkori plébánosa kijelentette, hogy az ember először katolikusnak születik — *s csak azután magyarnak.*

Az egész amerikai magyarság, az egész amerikai magyar sajtó elítélte eme kijelentésért Böhm Károly főtisztelendő urat, az akkori magyar plébánost.

Csalódtunk azonban Böhm plébános urban. A plébános ur csak tulbuzgóságból tette meg ezt a kijelentését.

Lepergett vagy két esztendő. Hirt, szomorú hírt kaptunk hazulról. A magyar király, I. Ferencz József az 1867-ben tett koronázási esküjét megszegve, a magyar nemzet alkotmányát lábbal tiporva, a magyar nép által beválasztott törvényhozást, a magyar országgyűlést szuronyos honvédekkel szétkergette. Ez volt az a szomorú hír, a mely egész Amerika magyarságát talpraállította. S mikor amerikaszerte gyűléseztek a magyarok, akkor, a clevelandi népgyűlésen, azt indítványozta Böhm Károly plébános, hogy állnánk össze mi, amerikai magyar katolikusok s meneszténénk egy folyamodványt a római pápához, *hogy az esküjét megszegő magyar királyt sujtáná Ő Szentsége egyházi átokkal.*

Ez csak elég világos bizonyíték amellest, hogy a plébános ur, ha tulbuzgó katolikus is, de különb magyar ember, mint sok amerikai magyar pap, ki csak prédikálja a vizet, maga azonban bort iszik.

Azóta, hogy ez megtörtént, megint elmúlt vagy 15 hónap.

Megint hír érkezik Magyarországból. Még mindig nem örvendetes, még mindig szomorú hír.

Azt olvassuk a hazai lapokból, hogy Werkerle miniszterelnök addig kilincselte az osztrák császárnál, míg a magyar király beleegyezett abba, hogy a végig sértett magyarok közé lemegy Budapestre ünnepelni, lemegy — kedvelt magyar hiveinek hódolatát fogadni.

Zugtak hát otthon a már sok részben amerikai pénzből öntött harangok. Elment a nemzeti kormány s elment a magyar törvényhozás, elmentek a magyar képviselők, hogy a nép nevében megcsókolják a korbácsot, melylyel 15 hónappal ezelőtt oly kimé-

letlenül arcunkba csapott a magyar király.

Kell-e ennál nagyobb bizonyosság arra, hogy a magyar király még mindig talált és talál olyan magyarokat, akiknek leghőbb vágyuk az, hogy bármilyen áron is megszerezzenek egy kitüntetést. És mert kitüntetés nélkül nem boldog a magyar, hát ünnepelte, meghajolt és hódolt az egész magyar nemzet.

Hogy otthon ünnepelnek, ezt még értjük!

Kérdjük azonban, hogy miért ünnepelte az amerikai magyar katolikus papok egy része? Miért?

Tizenöt hónappal ezelőtt McKeesporton is, Clevelandban is, New Yorkban is, de meg az egész Amerikában *megegyezett a nép papjaival egyetemben abban, hogy mindaddig, míg Habsburg ül a magyar király trónusában, nem lesz boldog és nem lesz független Magyarország soha.* Tizenöt hónappal ezelőtt fegyverbe akarta állítani a mckeessporti plébánossal együtt az amerikai magyar papság a népet, míg ma gerincztelelenül földig hajolva viszik az Amerikában szabadsághoz és joghoz szokott, hazulról megkoldusbotra juttatott népet azért, hogy a magyar király dicsőségeért imádkozzék.

Nagy ideje, legfőbb ideje már, hogy a McKeesportról h a z a á r u l ó n a k hirdetett Böhm plébános visszatérjen közénk.

Esik eső karikára. Esik az eső, de nem a Kossuth Lajos sirhalmára, se nem az Istenáldott magyar földre, de rendjel-eső esik a magyar urak kabátjára.

Földig borulnak a büszke magyar urak a vendégszereplésre Budapestre jött magyar király előtt. S az osztrákok császára nem fősvény. Hullanak a rendjelek, mint a zápor.

A negyven év előtt magyar királynak is megkoronázott I. Ferencz József boldog. Az arca nem csak neki, de a trónusát támogató magyar uraknak is fényes a boldogságtól.

A király is, a magyar urak is azt hiszik, hogy a trónus oly szilárd mint a szikla. Sem a király, sem a magyar urak nem veszik észre, hogy a magyar ember becsületére és tisztességére felépített trónus ha erős is, azonnal eltűnik a föld színéről, ha az Ur-isten kegyelme kimossa a trónus alól a — földet.

Körülállva a trónust, játszanak a magyar urak a mellükön lógó csecsebecsékkel, a ki-

királyi kitüntetésekkel. Játszanak mint a gyermek. Nem látja senki közülük, hogy milyen veszedelmesen nyaldossák a tenger hullámai a magyar király trónusát tartó magyar földet. Pedig mossa a tenger vize. Nem is egy tenger, de több. És míg a magyar királyi kegytől elbutult magyar urak körülállják a trónust, addig a hamis fénytől és pompától megsömörlött föld népe, az ország ereje, koldusbottal kezében és átokkal ajakán kiözönlik a hamburgi, a brémai, a rotterdami, az antwerpeni, a liverpooli, az amsterdami, a fiumei és a trieszti kikötőkön keresztül Amerikába, még pedig százezrenként. Ezt mind nem látják a boldog magyar urak. Még a hazájukat elhagyók átka sem bírja őket arra, hogy a népért is cselekedjenek már valamit.

Az az mégis cselekszenek.

Kovács Kálmán mckeessporti plébános ur és a többi magyar papok viselkedéséből már látjuk, hogy *mi rajtuk is megkönyörült a bécsi kamarilla.* Báró Hengelmüller, de meg az egész konzuli kar mozgósított. Munkájuk eredményét már látjuk.

Az eddig örökösen veszekedő papjaink, bár ma is vicsorgatják egymásra a fogukat, hálaadó isteniszteleteket tartanak.

Kovács Kálmán plébános ur, aki még egy hónappal ezelőtt is szidta az osztrák császárt mint a záporosó, port hint a fejére s az oltár előtt hosszú életet könyörög a mindenható Istentől az osztrák császárnak. Követik ebben a főurat Kovács Lajos new yorki és Szepessy Gyula clevelandi plébánosok.

Kovács Lajosról azt beszélik, hogy otthon függetlenségi (!) programmal lépett fel képviselőnek, míg most *véletlenül* egy hajón megy haza a nagykövettel, hogy azután otthon megmondhassák a külügyminiszteriumban, hogy az amerikai magyarság *él és hal a felséges osztrák császári házáért.*

A kamarilla dolgozik. Eszközei azok az emberek, akiket itt Amerikában mink tartunk. Mert azt már egyik plébános sem mondhatja, hogy itt Amerikában nem a saját zsebéből tartja fen a magyar katolikus-ság a templomait. Nekünk hazulról nem adtak egy fityinet sem.

A kamarilla még tovább megy. Mert számítanak arra, hogy a magyar trónörökös mielőbb trónra kerülhet, megiratják a legku-

ruczabb pappal, Kovács Kálmánnal a magyar népnek azt, hogy Ferencz Ferdinánd jó magyar ember, de azért hagyta faképnél az ünnepségre jött és felcziczomázott magyar urakat, mert nem szereti a zsidókat.

A főtisztelendő ur még tovább megy.

Hétről-hétre vezércikket ír a lapjában és azt mondja, hogy a zsidók az okai, hogy nekünk koldusbottal a kezünkben ide kellett vándorolni. A zsidók az okai, hogy mi itt Amerikában sem tudunk semmire sem menni. *Két hónappal ezelőtt még a Habsburgok voltak az okai.*

Ez mind meglehet, főtisztelendő ur, de akkor joggal kérjük önt, hogy miért írt ön a lapokban a zsidókhöz nyílt leveleket, mikor tudta, hogy ezzel egy másik, az igazsáért küzdő paptársának árt? Miért dicsérte ön az egékig lapjának majdnem minden egyes számában Klein Jakabot, a pittsburgi bankárt és végül miért írta azt ön, hogy a nemrég meghalt meckeessport bankár, Róth József a legbecsületesebb MAGYAR ember volt, akit életében ismert.

Mert látták, hogy az amerikai magyarság akkor, midőn a hazáról volt szó, úgy együtt tart mint egy ember, jött a bécsi kéz és kihuzta a Kovács Kálmánokat az oduikból s most, a saját pénzünkön kitarított papok hintik közénk az osztrák fekélyeket.

Odahaza már a mellükön viselik az osztrák császár szolgálói az érdemrendeket, az amerikai papok még ilyen csecsebecsét nem kaptak, hát alkalmat adtak nekik, hogy ők is megkaphassák.

A legnagyobb szégyen reánk az, hogy a szabad Amerikában is akadtak papok, akiket ilyen tisztességtelen és szennyes munkára meglehet keríteni. Akadtak papok, akik a nép előtt véres szájjal, mellüket döngetve hangoztatták a hazafiságot egészen addig, míg a bécsi kéz meg nem rázta az orruk előtt a bécsi rongyot, a csecsebecsét. Akadtak papok, akik még tegnap azt hirdették, hogy a Habsburgok bűnben születnek, ma pedig azt mondják, hogy a jövődöbéli trónörökös a legjobb magyar, akit a föld a hátán hord. Akadtak papok, akik a tegnap még égig dicsért Kossuth Lajost és az ő tanítását sutba dobták mint a rongyot. Akadtak papok, akik két hónappal ezelőtt még a poklok mélységes fenekére kívánták a felséges királyt, mikor arról volt szó, hogy a magyar nemzet bálványával, Rákóczi Ferenczel mit csinált az osztrák uralkodóház s ma ugyanezek a papok nemcsak a korbácsot csokolják meg, de megnyalják a talpát annak a lábának, amelyik a 18-ik század legnagyobb magyarját, Rákóczi Ferenczet, kirugta Magyarországból.

Hát csak haladjanak a főtisztelendő urak ezen az uton. Nekünk amerikai magyaroknak semmi közünk ahhoz, ha önök hasonlóak akarnak lenni a magyarországi zsidó udvari és egyéb tanácsos urakhoz, kik az osztrák császár előtt hajlonganak. Ehhez nekünk semmi közünk. Jegyezzék meg azonban ugye ezek a papok, mint a hozzájuk hasonló bármely felekezethez tartozó magyarok, hogy az amerikai magyarság erős és hatalmas az intézményeiben, azaz az egyleteiben. Ezeket az egyleteket a papok idáig csak szétfeszíteni akarták, de építeni egyet sem tudtak.

HIZSNYAY JÁNOS úr

Connecticut állambeli Danburyben fel van jogosítva előfizetések felvételére és nyugtázására. Melegen ajánljuk öt ottani honfitársaink figyelmébe.

Nem pedig azért, mert örökösen egymással veszekedtek. Jegyezzék meg ezek az urak azt a sajnálatra méltó igazságot is, hogy az amerikai magyar egyletekben legkevesebb szava éppen a papoknak van, még pedig azért, mert a nép már régen észrevette azt, hogy bár építeni nem érnek rá, a veszekedés-től, a nagykeservesen felépített egyletekbe szeretnének beülni és dirigálni. Ez az egyik.

Másodszor jegyezzék meg a bécsi kéztől dirigált kamarilla szolgálói azt is, hogy Amerika nem akarja törvényhozását úgy berendezni mint Ausztria, ahol most a keresztény szociálalista és az antiszemita képviselőkkel akarják az egységes és nagy osztrák birodalmat felépíteni, amelyik Ausztriának, — ha az Kovács Kálmánra és Kovács Lajosra lenne bízva, — Magyarország csupán hühéres és becsatolt tartománya lehetne.

Itt Amerikában nincsen helye az antisemitizmusnak, mert az itteni törvényhozásban az ilyen állambontó örült eszméket nem türik. Bizonyosága ennek az is, hogy a mostani kereskedelmi miniszter, zsidó. És mert ez így van, ne feledjék el a főurak, hogy itt a polgár értékét nem attól teszik függővé, hogy melyik vallásfelekezethez tartozik, hanem hogy dolgoz, hogy munkás tagja-e a hazának. Már pedig, ha az amerikai — nagyon helyesen — így gondolkozik, akkor nagyon hamar megkaphatják a főtisztelendő urak azt, hogy a becsületükben és polgári tisztességükben mélyen sértett magyar születésű és zsidó vallású amerikai polgárok elégtételt keresnek, hogy tisztességüket, de meg anyagi érdekeiket is megvédhessék. Ha majd ide kerül a dolog, akkor önöket nem védi meg a washingtoni nagykövet, nem pedig azért, mert báró Hengelmüller, ha egyebet nem is, de annyit tud, hogy a Roosevelt elnök „Big Stick“-je igen veszedelmes szerzősám.

Hogy minden félreértést elkerüljünk, ha szerénytelenségnek tűnik is fel, tudomására adom a t. főtisztelendő uraknak, hogy én, ki e sorokat írom, magyarnak születtem, de római katolikus vagyok. És mert szülőházamat szeretem s mert Magyarországot oly szabadnak és függetlennek szeretném látni, mint fogadott hazámat, Amerikát, és mivel tudom azt, hogy mi amerikai magyarok segítségére csak úgy lehetünk hazánk függetlenségének kivívásában, ha megértjük egymást, kérek minden magyart, aki e földön él, hogy a vizet prédikáló és bort ivó papoknak ne higgyen.

Böhm plébánosnak nem volt igaza négy évvel ezelőtt, mikor azt mondotta, hogy az ember először katolikusnak születik. Ezt elismerte akkor minden magyar. Ha tehát a Szt. István koronája alá tartozó országokban minden ember magyarnak születik, úgy ha arról van szó, hogy Magyarországot függetlenné tegyük, ne azt nézzük, hogy melyikünk mily módon imádja az Istent, de azt, hogy mint magyarok mindannyian testvérek vagyunk. Ha így összefogunk, úgy a haza boldog és szabad lesz. A hazának éppen olyan szüksége van arra, aki a földet megműveli, mint arra, aki a föld termését piacra viszi. Aki Amerikában a magyarok között zsidógyűlöletet hirdet, az hazájának csak ellensége lehet. Az ilyen embert tanítsuk rendre, mert az reánk odahaza is, itt is csak szégyent hoz.

Ha az Amerikában lelkeskedő magyar papok egymémelyikének kitüntetésekre van szüksége, ha ezért a bécsi kamarilla zsoldjába szegődnek, hogy így a magyarok egysé-

gét megbontsák, ezt megtehetik. De ha megteszik, úgy menjenek haza. Otthon hajlonghatnak kedvükre s csinálhat belőlük az osztrák császár püspököt is, ezt nem bánjuk, de azt kikérjük magunknak, hogy minket itt Amerikában az ilyen viselkedésükkel egymásra uszítsanak. Nekünk békességre van szükségünk, ha akarjuk, hogy Amerika polgárai megbecsüljenek. Ezt megkívánjuk, mert fizetünk.

Legyen hát békesség s tűnjenek el közülünk az osztrák kamarilla zsoldosai. Ezt kötelességünk megtenni, mert mi szabad országban keressük meg azt a kenyeret, melyet otthon az osztrák császár kedveért a rendjeles urak az utolsó falatig kivettek a szánkából.

Az Isten óvja meg az amerikai magyarokat a janicsároktól.

Kurucz.

FURCSA AJTATOSSÁG.

Felsőbb törvényszéki bíró nejét elfogták.

Des Moinesből jelentik, hogy Lodd M. Scottnak, Iowa állam felső törvényszéke bírájának nejét azért fogták el, mert — furcsa módon ajtatzkodott.

A bíróné ugyanis feje egy hitfelekezethez, amely az istenitiszteleket bolondok módjára végzi. Az ajtatosok ledobják magukat a földre, ottan görcsösen vonaglanak, közben örült módon kiabálnak, majd megaddig ütök öklükkel a homlokukat, amíg kimerülve összeroskadnak.

A „templom“ szomszédságában élők panaszt emeltek a tulhangos ajtatzkodás miatt s a panasz következtében rendzavarás címén letartóztatták a bíró feleségét.

OLVASCINKHOZ.

Dr. Pólya László úr ismét belépett lapunk munkatársai sorába. Mint ilyen előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk öt honfitársaink figyelmébe és pártfogásába.

POTMESIL ISTVÁN úr

képviseli South Bethlehemen és környékén a Bevándorlót. Előfizetések felvételére és nyugtázására fel van jogosítva. Melegen ajánljuk öt ottani honfitársaink figyelmébe.

BEJCZY SÁNDOR

delrayi bankja a legrégebb Michigan államban. Pénzt küld biztos felelősség mellett. Ajójegyek eredeti áron minden vonalra. Fényes szalonüzletében vidéki honfitársak is kellemes otthont találnak.

Czím: ALEX BEJCZY, 2112 River st., DELRAY, Mich., SAJÁT HAZÁBAN.

Magyarok Amerikában

MAGYAR BEVÁNDORLÁS. Miként azt előbb jeleztük, a Fiuméből ideérkezett Pannónia számos bevándorlót hozott magával Magyarországból s így a múlt heti magyar bevándorlás bizony nem igen jelent esökkenést. Mindazonáltal állíthatjuk, hogy a magyar bevándorlás a jövőben van s hogy a legközelebbi hónapokban alig fogunk oly nagy számban kiutathatni, mint a lefolyt héten. A múlt héten ugyanis négyezerszázkilencvennégy bevándorló érkezett Magyarországból a new yorki kikötőbe, köztük hétszázharminczöt szinmagyar, 2087 tót, 481 sváb, 663 horvát és 228 oláh.

New York államban maradt 78 magyar, 232 tót, 41 sváb, 51 horvát és 11 oláh. Pennsylvaniába utazott 90 magyar, 258 tót, 49 sváb, 47 horvát és 11 oláh. Ohio államba ment 90 magyar, 225 tót, 70 sváb, 35 horvát és 54 oláh. New Jersey államba utazott 55 magyar, 264 tót, 38 sváb, 71 horvát és 16 oláh. Connecticutbe ment 21 magyar 65 tót, 15 sváb, 10 horvát. West Virginiába utazott 14 magyar, 132 tót, 38 horvát és 12 oláh. Missouri államba ment 65 magyar, 167 tót, 85 sváb, 33 horvát. Michiganbe utazott 73 magyar, 202 tót, 31 sváb, 65 horvát és 19 oláh. Delawareba ment 26 magyar, 50 tót, 23 horvát. Illinois államba utazott 82 magyar, 249 tót, 36 sváb, 77 horvát, 33 oláh. Indianába ment 99 magyar, 242 tót, 41 sváb, 72 horvát és 72 oláh. Wisconsinba utazott 42 magyar, 133 tót, 75 sváb, 64 horvát. Californiába ment 40, Coloradóba 26 és Montanába 11 horvát.

NYILT LEVÉL.

A „Bridgeporti Ujság“ kiadója nyilatkozik.

A „Bevándorló“ t. szerkesztőségének, *New York. T. Szerkesztő Ur!* Mind ez ideig nem szólottam bele s ezután sem óhajtok beszélni a tótok gyalázkodásai ellen rendezett népgyűlésből eredő kontroverziába.

Miután azonban úgy b. lapja legutóbbi számában, valamint a Népszavában a Betegsegélyző Egyletek Szövetkezete által beküldött nyilatkozatban az én nevem is említve van, szükségesnek tartom, hogy e tárgyban a félreértések elkerülése céljából egyszer s mindenkorra nyilatkozzam s ezen nyilatkozatom szíves közlésére a t. Szerkesztőséget felkérjem.

Kijelentem tehát, hogy, bárha a sokszor emlegetett „Bridgeporti Ujság“-nak mind ez ideig én voltam a kiadója, soha a kérdéses ügyben az e lapban közölt cikkekkel nem azonosítottam magamat és nem azonosítom magamat ma sem, melynek bizonyítékául szolgál, hogy úgy az előkészítő értekezleten, mint a tiltakozó népgyűlésen személyesen részt vettem s azon egyletekben, amelyekben tag vagyok, a tiltakozásban való részvétel mellett állottam.

Szükségesnek tartottam ennek nyomatékos kijelentését azért, mert a legtöbben engem mindvégig a Bridgeporti Ujsággal azonosítottak, holott annak iránya ellen én mindvégig érveltem és küzdöttem a szerkesztővel szemben, akinek eljárását kárhoztattam már csak azért is, mert láttam, hogy az ily eljárás a lapot s vele engem is népszerűtlenségbe hozza és súlyos veszteséget okoz anyagilag, amint az tényleg be is következett, mert a midőn egy évi vergődés után teljesen meggyőződtem róla, hogy céltalan tovább egy oly lapot kiadni, mely meggyőződésemmel ellenkezik s hibás tendenciáját szerkesztője nem hajlandó változtatni, lemondtam az ily hírlapkiadás kétes dicsőségéről.

Remélve ezen sorok szíves közlését, vagyok a Szerkesztő urnak hive

Szőllősy Mór.

EGY UJABB CSUDADOKTOR. A világ nagyon ismeri már a magyarok hiszékenységét, mert egyre

többen akadnak, akik a magyar munkások centjeire pályáznak. Ujabbán egy *America Europe Co.* nevű new yorki czég küldi szíjjel botrányos magyarsággal megírt körleveleit és könyvecskéit, amelyekben nemcsak azt írja meg, hogy még a holtakat is feltámasztja, hanem pálinkát is árul és szívtart, meg pipát, dohányt, órát, levélpapírt s tudja Isten mi mindent nem ígért. Figyelmeztetjük lapunk olvasóit, hogy az *America Europe Co.* körözüvényeit, könyvecskéit tépjék darabokra. Ne üljenek fel ismét csudadoktoroknak, akik nemcsak hogy pénztől fosztják meg a beteget, de az egészségét még jobban tönkresilányítják. Ezek az emberek butának néznek minden magyart. Mutassuk meg nekik, hogy tuljárnak az eszükön s utasítsuk vissza széllhámoskodó törekvéseiket.

UJ MAGYAR LAP. Egy Philadelphióban készülő új magyar lapnak első számát vettük kézhez. A lap címe: *Önállás.* Szerkesztője: *Mogyoróssy Arkád.* Az új magyar lap nyolcz oldalon fog megjelenni minden csütörtökön. Az első szám elég változatos és Mogyoróssy Arkád avatott tollára vall. Nagy sikert kívánunk az új kollégának.

EGY AMERIKAI GYÁSZMAGYAR. Ezen cím alatt vette át a budapesti „Magyarország“ a közös tengerészisztek tiszteletére megtartott közös lakomáról és különösen *Grulich József* urnak viselkedéséről megírt tudósításunkat. A „Magyarország“ kiemeli, hogy *Grulich* ur még mindig igazgatója a magyar kormány által szubvencionált magyar menháznek. — *Grulich* ur tényleg még mindig igazgatója, pedig vannak az igazgatóságban önérzetes, kifogástalan magyar érzelmű férfiak is.

BEPERELT IGAZGATÓK. Említettük annakidején, hogy lapunk szerkesztője *Hunfalvy Hugó* ügyvéd utján pert indított a new yorki magyar menház ama igazgatói ellen, akik felháborító viselkedésükkel becsületében sértették meg lapunk szerkesztőjét. A periratokat hétfőn kézbesítették. Ugyancsak hétfőn este mozgalmas ülése volt az igazgatóságnak a Café Boulevardban. *Viola Bertalan* elnök és *Stern Adolf* igazgatósági tag között sértő szóváltás esett meg, amelynek következtében *Viola* otthagyta az elnöki széket, meg az igazgatósági ülést is.

PAPOK ÜDVÖZLIK A CSÁSZART. Szinte hihetetlen dologról értesülünk clevelandi lapársunk, a „*Magyar Napilap*“ utján. Szerinte ott nemcsak hálaadó isteni tiszteletet tartottak *Ferencz József* tiszteletére, hanem még *HÓDOLÓ* táviratot is menesztettek — *BÉCSBE.* A táviratot aláírták a római katolikus, görög katolikus és a református papok. Mit szólnak majd ehhez az illető papok egyházközségei?

UJFALUSSY GYÖRGY UR LEVELE. Annak idején *Maltréder* chromei honfitársunk esetéből kiifolyólag megtámadtuk a *Traders and Travelers Accident Company* és ennek ügynökét, *Ujfalussy György* urat. Ez utóbbi ur közben szerkesztőségünkben járt s mi megígértük neki, hogy teljes elégtételt fogunk neki és társaságának adni az esetre, ha bebizonyítja, mikép az a társaság nem célozza a magyar munkások megkárosítását és szolid alapokon dolgozik. Lapunk szerkesztője most a következő levelet vette: „Tekintetes *dr. Singer Mihály* urnak, *New York.* Május 17-17-én becses lapjában „*Botrány*“ cím alatt megjelent cikkére visszatérve, e cikkre csak most reflektálhatok, amennyiben nem akartam az első benyomás alatt válaszolni. Ön, doktor ur, engem mint ismeretlen lapjában mindennek állit oda, csak tisztességesnek nem. Bár ön engem kövel dobált, én nem akartam önt mindaddig megítélni, mig nekem mint férfiu a rajtam elkövetett méltatlan eljárásért elégtételt nem fog adni. Hogy cikkének megírására mi vezérelte, nem kérdelem, hogy férfias megfontoltsággal tette volna, hinni nem akarom, először azért nem, mert sem én önt, sem ön engem nem ismer; másodszor azért nem, mert ön meghallgatta a vádlót, de nem a vádlottat. Ön jól tudom, hogy a sajtónak kötelessége a jót dicsérni, a rosszat ostromozni, de viszont az én nézetem az, hogy egy komoly lapnak nem szabad egyoldalunak lenni. Ami cikkének megírására az impulzust adta, azt közelebbről érinteni nem tartom szükségesnek azért, mivel az ügy befejeződött akkor, amikor *Maltréder* a neki járó összeget per nélkül megkapta.

Az én multam, jelenem nyílt kártya. Én bármikor

bárkinek nyíltan fogok a szemébe nézni. Én soha életemben senkit meg nem rövidítettem, tudatosan senkit meg nem bántottam s ahol tehettem, segítettem mindazokon, akik reá voltak szorulva. Ha nem jártam volna mindig egyenes uton, nem tarthattam volna magamat fenn négy éven át a biztosítás utján. Kenyeremet nem szégyenlem, mindig azon voltam, hogy a társaságomat is, feleimet is kielégítem. Hogy mennyire törekszem felelmet kielégíteni, bizonyítja az, hogy minden egyes tag magyarban is megkapja az alapszabályokat, hogy azokból megtudja, mire tarthat igényt. Ha én a népet becsapni akartam volna, nem vinnék magammal alapszabályt, de ígérnék neki füt, fát. Ami a társaságomat illeti, erre az a megjegyzésem, hogy dolgoznom másutt, ha nem tartanám megbízhatónak. Mert én nemcsak a társaság, hanem a feleim érdekeit is védve akarom látni. Idáig nem volt panaszom, mert társaságom mindig helyesen járt el, sohasem akadékoskodott, kifizetett gyakran oly követeléseket is, amelyekbe más társaságok belekötöttek volna. Szolgáljon erre nézve bizonyítékul az, hogy augusztus óta, tehát tíz hónap alatt 150 magyar ember részesült segélyben. Ezek után maradtam teljes tisztelettel *Ujfalussy György.* — Hoztuk ime *Ujfalussy* urnak kisére hosszúra nyújtott levelét azon elvünknel fogva, hogy helyt adunk mindenkinek a tisztázásra. Magunk is szívesen láttuk volna, ha *Ujfalussy* ur tényleg tisztázta volna. De nem tette. Reánk nem az a fontos, hogy *Ujfalussy* ur megbízhatónak találja-e a társaságot, hanem az, hogy a társaság valóban megbízható-e. Tény az, hogy cikkünk megjelenése után a társaság kielégítette *Maltréder* honfitársunk követelését. Ezt meg is irtuk annak idején. *Ujfalussy* ur azt is mondja, hogy a társaság tíz hónap alatt 150 magyart „segélyezett“. Mi elhiszszük, de az ilyen dolgot bizonyítani is lehet. *Ujfalussy* ur elfelejtette azonban nekünk a bizonyítékot beküldeni. Meglehet, hogy megteszi később. Akkor szívesen közölni fogjuk. A *Bevándorló* szerkesztője.

A BRIDGEPORTI UJSÁG ÉS A BEVÁNDORLÓ. A „*Bridgeporti Ujság*“ nevű hetilap a mai nappal a *Bevándorlóval* EGYESÜLT. Tudomására adjuk a *Bridgeporti Ujság* ÖSSZES előfizetőinek, HOGY ELŐFIZETÉSÜK LEJÁRTÁIG DIJMENTESEN FOGJÁK MEG KAPNI A BRIDGEPORTI UJSÁG HELYETT A BEVÁNDORLÓT.

HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓ. *Zerkowitz* *Emil* honfitársunk, a magyar kir. kereskedelmi muzeum new yorki levelezője most üli meg kedves nejével kötött boldog házasságának tizedik évfordulóját. A jubiláló há-

PÁRTOS PATIKÁJA

Igazi magyar gyógyszerész

160 Második Avenue, 10-ik utca sarkán,
NEW YORK.

Telefonszám: 4288 Orchard.

Orvosságokat magyarországi módszer szerint készit.

Telefon utján is megrendelhető.

Az Egyesült Államokban egyedüli elárusítója
A *Szent Bernát* keserű eszenciának,
biztos szer gyomor bajok, főfájás és idegesség ellen.

Ára: 1 palacz 1 dollár, 3 palacz 2 dollár 75c.
Pósta utján is megrendelhető.

Sérvkötők és sebészeti szerek jutányosan kaphatók.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG.

Alakult 1906. február 27. Cleveland, O.

A Szövetség célja: az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme. Osztályok alakulhatnak Amerika minden magyar lakta helyén.

Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz. 305 Century Building, Cleveland, O.

zaspárnak igaz szívvel azt kívánjuk, hogy életük további útján a sors ne rakjon eléje semminemű göröngyöket.

MULATSÁG HALÁLLAL VÉGZŐDIK. Connecticut állambeli Wallingfordból arról értesítenek bennünket, hogy gyászos kimenetele volt Lénárt András, Lénárt József, Godi József és Czine Bálint vasárnap mulatságának. A négy magyar halászási szándékkal esónakkal ment ki a tóra. A esónak felfordult és a magyarok a vízbe potyogtak. Hárman nagynehezen megmenekültek, de az abaujmegeyi kéri illetőségű Lénárt András a vízben lelte a halálát. Temetése a magyarság nagy részvétele mellett ment végbe.

PÁRTOS PATIKAJA. Olvasóink figyelmét felhívjuk Pártos honfitársunk new yorki magyar patikájára, a második Avenue és tizedik utca sarkán. Orvosi rendelvényeket HAZAI Módszer szerint készítenek el itt a legnagyobb gonddal.

UJ REGÉNY. Lapunk jövő számában megkezdjük egy új BÜNYGI REGÉNYNEK a közlését. Ennek a regénynek színhelye Chicago. Iszonyatos büntényt tár elénk, amelyet elvégre egy titkosrendőr az ő elszántságával leleplez. A regény címe A VILLÁMVONATON. Olvasóink elejétől végéig feszült érdeklődéssel fogják kísérni a bünygnek minden fejleményét és bámulattal fogják fogadni a titkosrendőrnek valóban amerikai merészségét.

A FUTÓ BANKÁROK ELLEN. A *duquesnei magyar amerikai takarékos és hitel-társulat üdvös mozgalma.* A New York állam legutóbbi törvényalkotását, amelyvel tizenöt ezer dollár bond alá helyezte az összes pénküldéssel és hajójegy eladással foglalkozó bankokat, nemcsak pénzügyi körökben, de főként a bevándorlottak és ezek között természetesen a nagy számu magyarság körében is nagy örömmel és helyesléssel fogadták. A szegény bevándorlottak, akik verjékük árán szerzik és kuporgatják össze filléreiket, ezzel az üdvös intézkedéssel egyszerre meg lettek szabadítva azoktól a kétes alakoktól, akik minden valamire való anyagi vagy erkölcsi garancia nélkül „bankot” alapítottak s egy szép napon, mint a legújabb „futó bankár” kerültek a lapok hasábjaira.

Ennek az állapotnak New York államban most már vége, azonban — sajnos — Amerika legtöbb államában még nem. Így nem kötelező a bond Pennsylvania államban sem, a hol legnagyobb számmal élnek magyar honfitársaink s ahol legnagyobb számmal találhatók olyan zug-bankok, ahol egy óráig sem biztos a szegény nép pénze.

Kétszeresen üdvös tehát az a mozgalom, amelyről most értesülünk s amelynek indítói: Klein Jakob, Klein Arthur és Klein Izi-

dor, valamint az ő vezetőségük alatt álló *Hungarian-American Savings & Trust Co., Duquesne.* Ez a mozgalom oda irányul, hogy az állami törvényhozás Pennsylvania államban is tegye kötelezővé a bondot. Agitációjuk szerint *huszonöt ezer* dollár bondot kérnek megállapítani. A mozgalmat támogatják a pittsburgi és pennsylvaniai legelőkelőbb pénzintézetek és így kilátás van arra, hogy ebben az államban is törvény fogja megvédeni a szegény népet a futóbankárok ellen. Amire valóban nagy szükség is van.

EGYHÁZI ÉRTESETÉS. Értesítem Cansonsburg, Pa. ev. ref. és ág. ev. hitvallásu lakóit, hogy folyó hó 23-án közöttük megjelenve, istenitiszteletet fogok tartani. Ennek végeztével közgyűlés lesz, melynek határozati eredményétől tétetik függővé a havonkint megtartandó egyházi összejövetelek további sorsa. Felhívom azért az érdekelteket és érdeklődőket, hogy a magasztos ügy fontosságára való tekintettel minél nagyobb számban megjelenjenek. Atyafiságos szeretettel vagyok, Allegheny, Pa., 1907. jun. 17-én, testvérök az Urban: *Székelly Sándor*, miss., 828 Ridge Ave., Allegheny, Pa.

AZ UJ BEVÁNDORLÁSI TÖRVÉNY.

Amerikából hazautazókat is ellenőrzik.

Tudvalevőleg julius elsején fog az új bevándorlási törvény életbe lépni. Ez az új törvény, melynek tartalmát annak idején ismertettük, nemcsak azokra nézve fontos, akik hazulról idetörekednek, hanem azokra nézve is, akik Amerikából hazamennek.

Mindazon utasok elé, akik még nem polgárai az Egyesült Államoknak, elutazásuk alkalmával a hajón kérdőíveket fognak tenni. Meg kell felelniük arra, hogy mi a nevük, életkoruk, nemük, foglalkozásuk, hova valók, hova szándékoznak utazni s hol volt utolsó lakhelyük az Egyesült Államokban.

A hajótársulatok kötelesek az ilykép kitöltött kérdőíveket a bevándorlási hatóságoknak átszármaztatni, amelyek a jövőben nemcsak a bevándorlókat fogják szemmel tartani, hanem azokat is, akik innen kivándorolnak.

HORVÁT SZEMTELENKEDÉS.

Obstrukcióval megakasztják a törvényhozás működését.

Egy tegnap beérkezett kábelsürgöny szerint a horvátok a magyar király és a trónörökös viselkedéséből nyilván bátorságot merítettek arra nézve, hogy merész követeléseiket belevigyék a magyar parlamentbe.

Azt akarják ugyanis a horvátok, hogy Horvátországban a magyar államvasutakon

PAPP DEZSŐ úr

képviseli a Bevándorlót Passaicon. Előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt passaicói honfitársaink pártfogásába.

a horvát nyelv legyen kötelező. S mivel a nemzeti kormány nem akarja neki megtenni ezt a szivességet, obstrukcióval megbénítják a törvényhozás működését.

Ez a gyümölcse annak a vétkes elnézésnek, amelyet évtizedeken át gyakoroltak odahaza a nemzetiségekkel szemben. Békés munkálkodásra csak akkor számíthatnak odahaza, ha az *egységes* magyar állammal környételesen megállapítják az *egységes* államnyelvet is. Amint Németországban a nemzetiségekre való tekintet nélkül német az államnak nyelve, úgy beszéljenek magyarul a magyar államban. Igazán felháborító, hogy egy ezredéves országban emellett még érvelni is kell.

BÁNYAROBBANÁS.

Szivarozás nagy szerencsétlenséget okoz.

Scrantonból jelentik, hogy a Scranton Coal Company-nak Johnson nevű bányájában szerda éjjel hatalmas robbanás esett meg. Attól tartanak, hogy a robbanás következtében vagy husz ember pusztult el nyomban. Eddig nyolcz hullát, amelyek iszonyatosan el vannak torzítva, szállítottak a felszínre. Az egyiknek feje teljesen le van hasítva a törzstől. A szerencsétlenek azonosságát még nem lehetett megállapítani. *Félő, hogy sok köztük a magyar s főleg tót.*

A robanást egy a bányában dolgozó fiu azal okozta, hogy szivarra gyujtott.

A magyar intelligencia kedvenc találkozóhelye a

HOF - BRAU - HAUS

PITTSBURG, Pa., 332 DIAMOND St.

A legjobb bel- és külföldi italok kaphatók — *Magyar konyha.*

G. Baer, tulajdonos.

THE RISING SUN BREWING CO.

Csehországi módon készülő sör
A legválogatottabb arany árpából, malátából és mézharmatos cseh komlóból főzik.

FELTÉTLENÜL JOBB BÄRMILY

IMPORTALT SÖRNEL.

ELIZABETH, N. J.

THE ORIENTAL BANK
A Keleti Bank

182-184 BROADWAY, fiók a Bowery és Grand street sarkán, NEW YORK

Tőke és felesleg \$1,850,000

R. W. JONES, Jr. elnök
LUDWIG NISSEN, ERSKINE HEWITT, CARLES J. DAY alelnökök
GEO W. ADAMS, pénztáros

NELSON G. AYRES, első alelnök
R. B. ESTABROOK, helyettes pénztáros
LEOPOLD FRIEDRICH, a külföldi osztály vezetője

CZIVÉLYESEN MEGHIVJUK ÜZLETI ÖSSZEKÖTTETÉSRE
KÜLFÖLDI PÉNZEKET VESZÜNK ÉS ELADUNK UTAZÓK SZÁMÁRA HITELLEVELEKET FOLYÓSITUNK
IMPORTÁLÓ KERESKEDŐKNEK ÜZLETI HITELT BIZTOSITUNK
VESZÜNK ÉS ELADUNK MAGYAR ÉS OSZTRÁK ÉRTÉKPAPIROKAT.

AMERIKAI DOLGOK

ROCKEFELLER KÖLCSÖNT KERES.

Az olajkirály, Rockefeller János, mióta a chicagói egyetem számára 32 millió dolláros alapítványt tett, kifogyott az aprópénzből, a mit különösen az öccse, Rockefeller Vilmos érez erősen. Az utóbbi időben az olajüzlet nem megy oly fényesen, mint azelőtt s Vilmos a bátyjával is összekapott, akitől e miatt, de meg a fentemlített pénztelenség miatt sem kaphat. Kölesön után néz hát, hogy a Union Pacific részvényeit a new yorki börzén támogassa.

A GYLKOS FELESÉGE. Thaw K. Harry felesége megbotránkozásra adott alkalmat a könnyen botránkozó és még könnyebben botránkoztató legfelsőbb négyszázak körében. A szép Nesbit Evelyn, amint most kiderült, Alexanders W. János most kiállított híres képéhez modellt ült.

SZENZÁCIÓS PER. A long islandi Flushingban Guy doktor, aki megyei tisztviselő is volt, tavaly egy alkalommal, de nem először, részegen ment haza és a cselédjének, Hansen Annának szeretett volna udvarolni, de a felesége beczipelte őt a konyhából az ebédlőbe. Az orvos azonban ismét kifutott a leányhoz, aki pedig undorodott tőle. Erre aztán Guyné is kijött a sodrából, utána ment a férjének és egy alapos pofont adott neki. Nemsokára rá Hansen Anna két revolverlövést hallott a szobákból. Beszáladt a házaspár után az ebédlőbe, ahol Guyné holtan feküdt a földön. Guyt azonnal elfogták. A tárgyalás most vette a kezdetét és bizonyára Guy elítéltetésével fog végződni.

NÖVEKEDIK A BEVÁNDORLÁS. A nativisták nagy szomorúságára a bevándorlás folyvást növekedik, amit a május hóról szóló bevándorlási statisztikai kimutatás is bizonyít, mely szerint a jelzett hónapban az Egy. Államokba 184, 886 bevándorló érkezett. A mult esztendő ugyanehhez a hónapjához viszonyítva az ez évi május hóban 33, 959 bevándorlóval érkezett több. Szomorú a kimutatásban az ránk magyarokra nézve, hogy a magyarok bevándorlása a mult évi májusi magyar bevándorláshoz viszonyítva 10,292-vel emelkedett. Tavaly májusban ugyanis 17,050, míg ezidén 27,342-en érkeztek. Legtöbben az olaszok és oroszok voltak. Az előbbiekből 37,973-an, az utóbbiakból 35,503-an érkeztek az Egyesült Államokba.

SZERELMES GYERMEKEK. A 16 éves Rosenberg Izidor, a tizenhét éves Cohen

Barna és a tizenhat esztendő Ganzer Tessie egy brooklyni gyárban sok századmagukkal együtt dolgoztak. A két gyerekembernek a kaczer Tessie elesavarta a fejét. Mind a ketőnek megígérte, hogy elmegy vele Coney Islandba. Mikor a két fiu jelentkezett, persze egyik sem tudta, hogy a másik ott lesz. Tessie Cohennal ment és Rosenbergnak a szeme közé nevetett. Mikor aztán másnap munkaközben mind a hárman találkoztak, Cohen és Tessie elkezdtek Rosenberget ugatni, aki végre annyira elveszítette higgadságát, hogy egy ollóval leszurta Cohent, a kit most kórházban ápolnak s akinek felgyógyulásához az orvosok kevés reményt fűznek.

MILLIOMOST LOPJA A FELESÉGE. Egy chicagói fiatal milliomos, akinek a nevet erősen titkolják, beleszeretett egy magát Bainbridge Beatrixnak nevező hölgybe és hamarosan feleségül is vette. Történt ez jó néhány esztendő előtt. Az utóbbi időben a milliomos azt kezdte észrevenni, hogy vagyont érő ékszereit erősen dézsmálja valaki. A milliomos, aki feleségét még most is halálosan szereti, mindenkire inkább gyanakodott, mint a feleségére. Az apja azonban gyanut fogott s egy titkosrendőrt bízott meg a rejtélyes tolvaj kézrekerítésére. A titkosrendőr gyors és alapos munkát végzett. Nemcsak azt derítette ki, hogy az ékszereket az asszony lopkodja, hanem azt is, hogy azokat az ékszereket egy Wilson Gomez nevű hírhedt zsebtolvaj, börtönviselt ember értékesíti, aki a milliomos feleségének első férje és aki még tőle törvényesen el nem vált. A bigamista milliomosné ellen kettős ezimen indítják meg a pert.

NYOLCZ MILLIÓS PER. Lapunk olvasói emlékeznek, hogy a „hallgatag“ Smith nászutja alatt hirtelen meghalt s hogy 25 milliónyi vagyonából csupán 3 milliót hagyott a feleségére, aki tudvalevőleg pörölni készül. Más oldalról igényeket, az általános hit szerint nem is tarthatott senki a hagyatékkal szemben, miután mindenkinek a neve, akit csak rokonnak ismertek, benn foglaltatott a végrendeletben. Dufreche Simonné new orleansi lakosnő most hirtelen előállott igényével és nyolcz millió dollár erejéig pert indított a hagyaték ellen és a pert — meg is fogja nyerni. A „hallgatag“ Smith, aki valamikor régen, amikor még nem volt hallgatag, feleségül vette Garden Ellent, egy Louisiana állambeli farmer leányát, amely házasságból egy leánygyermek született, ez a hagyatékot perlő Dufrechené. Dufrechené le származását okiratokkal igazolja.

A Nagyvilágból

AOKI MEGY. Japán washingtoni nagykövete, Aoki legközelebb megkapja kormányától a visszahívó levelet, amit Ito márki személyes ellenszenvének és Otokaka Jamoi-kának köszönhet, aki nemrégiben tért vissza az Egyesült Államokból Japánba. Otokaka azt állítja, hogy Aoki a san franciscoi ügyben hamis jelentéseket adott kormányának s hogy az új amerikai bevándorlási törvényt illetőleg meg hagyta magát nyergeltetni az amerikai kormány által. A dolog azonban sajátképen másból indul ki. Abból, hogy a japán amerika-ellenes párt szemében szállka a konzervatív Aoki. Helyére Kaneko báró fog jönni, akit az „erős ember“ név alatt emleget a háborút szomjazó japán párt.

A CZÁR AZ OKA. Stolypin miniszterelnökről azt beszéltek, hogy ő vette rá a czárt arra, hogy a dumát feloszlassa. Most azonban kiderült, hogy Stolypin folyvást arra kérte urát, hogy a dumát csak a végső esetben oszlassa fel. A czár makacszkodott, nem hallgatott rá, a dumát feloszlatta és eredménykép már is jelentkezik egy kisebb fajta, de eléggé véres forradalom.

AZ OSZTRÁK PARLAMENT, mely hétfőn lett megnyitva, nagyban készülődik az elnökválasztásra. Legnagyobb valószínűség szerint dr. Ebenhoch lesz megválasztva, akit a német pártokon kívül a klerikálisok is támogatnak. Az alenöki állásra a csehek, a lengyelek és a szocialisták pártja is állított jelöltet. A kormány maga sem tudja, hogy áll, van-e többsége vagy nincs, melyik pártra számíthat. A szocialisták 86 kerületben győztek, de mihelyt nemzeti kérdésekre kerül a dolog, azonnal pártokra szakadoznak. A pártok maguk sem tudják, hogy miként állanak. Még jobban szét vannak darabolyva, mint azelőtt.

LÁZADÓ KATONÁK. Kiewben a katonaság egy része sztrájkra ment, kiket a czárhoz hű ezredek körülfogtak és heves ütközet után megadásra kényszerítettek. A harcban 70 halott és sebesült maradt a téren.

FRANCZIA ÉS JAPÁN. Pishon francia külügyminiszter a képviselőház előtt a japánokkal a keletázsiai status quo iránt kötött szerződésről beszélt. Elmondta, hogy ezzel a szerződéssel a békét akarják biztosítani s hogy nemcsak a francziák érdeke van megvédve, hanem minden államé, amely a keletázsiai partok mentén gyarmatot létesített. Minden valószínűség szerint Oroszország is belemegy egy ilyen szerződésbe. Japánról a francia külügyminiszter mint egy jövő nagy hatalomról beszélt.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

Pénzutalványok és hitellevelek a világ minden részére
Örökségeket és követeléseket pontosan behajtanak

15 WILLIAM STREET

NEW YORK

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Kiadja a "Bevándorló" ujságvállalat

Szerkesztő
SINGER MIHÁLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

327 East 13th Street, New York.
Telefonszám 4350 Orchard.

Pittsburgi Iroda: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.
Irádavezető: MÁZOR BÉLA.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

New York város egész évre \$3.00
Egy Államok és Canada egész évre 2.50
Magyarország egész évre 4.00

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every Tuesday and Friday.

Published by the "Immigrant" Publishing Co.

Edited by

MICHAEL SINGER.

Editorial Rooms: 327 East 13th Street, New York.
Telephone: 4350 Orchard.

Pittsburg offices: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.
Manager: ADALBERT MÁZOR.

SUBSCRIPTION RATES:

For New York City, 1 year \$3.00
For the U. States and Canada, 1 year 2.50
For Hungary, 1 year 4.00

Szilánkok

— Jellemző dolgot jelentenek hazulról. Kossuth Ferenc az utóbbi időben két ízben intézett üdvözlő beszédet főhercegekhez: József és Frigyes főhercegekhez. Mindkét alkalommal királyi fenségeknek nevezte az urakat. És ez jól esett a hazai lapoknak.

— Ezt az ártatlan örömét a magyaroknak is megzavarta Bécs. Meginterpellálták ez iránt Wekerle magyar kormányelnököt, aki sietve kijelentette, hogy az egyedüli helyes elnevezés császári és királyi fenség. Persze hogy császári és királyi, sőt javarészen császári, mert a királyi fenségből vajmi kevés jut ki a magyaroknak.

— A new yorki főkonzul dicséretes módon azon van, hogy a konzulátusi intézményt, a melytől eddig fáztunk, megkedveltesse a magyarokkal. Keresi az érintkezést velünk. Helyesen teszi. Még csak azt sem vesszük rossz néven tőle, hogy viselkedését főleg az irányítja, hogy azt jelenthesse, mikép a new yorki magyarok mennyire lojálisak.

— Hej! pedig mi könnyen elérhetnénk azt, hogy mi lojálisak legyünk a nagykövetségi és konzulátusi apparátus mozgósítása nélkül is. Nemcsak egy néhány szál ember mondva csinált lojalitásáról lehetne jelentést tenni, de szívben és lélekben lojálisnak mutatkoznék minden amerikai magyar, ha a „legelső magyar ember“, ha a magyar király egy kevésbé magyar akarna lenni.

— A pennsylvaniai vasut körül megejtett ásatások alkalmával véletlenül ismét a keltinél hamarabb robbant fel a gyújtóanyag. Megint egy csomó emberélet esett áldozatul annak az átkozott véletlennek. Ezek a véletlenek talán még sem fordulnának elő oly sűrűn, ha néhány hétre munkások helyett

A BEVÁNDORLÓ

maguk a vasutkirályok végeznék a robbantás munkáját. A gazdag emberek kedvéért bizonyára szűkebb korlátok közé szorítanák azt a véletlent, amelynek a szegény munkás kedvéért nem birnak urává lenni.

— Apadt a magyar bevándorlás. CSAK négyezeren felül érkeztek ide hazulról a mult héten. Ily folytonos apadás mellett maholnap érdemes lesz, ha Ferencz József a jubileumát McKeesporton tartja meg. Több lesz ott a magyar, mint Budapesten. És a fejedelmi pap kegyelméből — királyhűbb.

A MINISZTERI HATALOM KORLÁTOZÁSA.

A „Pesti Hirlap“ junius 5-iki számából.

Megirtuk, hogy a magyar király megtagadta az alkotmány biztosítását. A „Pesti Hirlap“ erre az alábbi okos javaslattal él:

A felségjogok korlátozásába nem megy bele a fenség. Ez az alkotmánybiztosító törvényjavaslatok válságának az oka.

Tessék tehát megkerülni a kérdést és korlátozzák a miniszterek jogait. Ebbe belemegy a király. Okos politikával bele lehet vinni. De ebbe talán a miniszterek nem mennek bele szívesen.

A felségjogok végrehajtói legfőképp a miniszterek; a polgári jogokat mindenestre ezek érvényesítik s hajtják végre. Csak a legfőbb haduri jogok érvényesítésére szolgál a hadsereg. Az igaz, hogy ezzel a király beleszóllhat a polgári jogokba is. Mivel azonban az ultima rációhoz az uralkodók sem szívesen és hamar nyulnak, elegendő volna egyelőre az alkotmány biztosítására a miniszterek jogait és felelősségét szabályozni s ily módon körülbástyázni az alkotmányt a törvénytelen támadások elől.

Nagy tévedés és politikai ügyetlenség volt, hogy nem ebből indultak ki azok az alkotmánybiztosító javaslatok, amelyeket a király elé vittek előzetes jóváhagyás végett. Mert a királyt teljesen nyílt és őszinte beszéddel meg lehetne nyerni a miniszteri jogok szabályozásához. Ezeknek a teljes szabályozása pedig egyenesen alkotmánybiztosíték. Nevezetesen, ha a miniszterek pénztalványozási joga szabályoztatik, akkor meg van gátolva az, hogy ex-lexben pénzzel tömjék évekig a közös hadsereget, továbbá, hogy törvénytelen közegeket állampénzen fizessenek gazságukért. S ha a miniszterek vád alá helyezsének eljárásat kodifikálják, akkor a törvénytelen ségek megtorlását biztosítják.

De hát, ugy látszik, nem tudnak beszélni a királylyal. Az igaz, hogy nehéz is vele beszélni. Csakhogy ezt a kérdést fel lehet fogni és találni a politikai és magánbecsület szempontjából is s ebben a kérdésben a mi királyunk nagyon is katonás.

Próbálna meg egyszer gróf Andrassy Gyula, álljon a király elé a Szilágyi Dezső régi egyenes nyíltságával s beszéljen neki a következő őszinteséggel:

— „Felső uram! A te minisztereid a mult időkben loptak vagy engedtek lopni. Az állampénztárból kiutalványoztak oly összegeket, amelyek törvény által megszavazva nem voltak. Felsőgedet is megcsalták, mert azt mondták Felsőgednek, hogy ők az állami rendet tartják fenn s csak a hadsereg és a hivatalnoki kar rendes járandóságát fizetik ki. De ez nem volt igaz. Mert ők szemenszedett gazembereket hivatalnokoknak és kormánybiztosoknak neveztek ki s ezeknek a piszkos adósságait is kifizették. Sőt még többet tettek.

Felsőged legmagasabb személyét belekeverték a törvénytelen ségekbe oly módon, hogy Felsőged elnökle alatt egyszer koronatanácsot tartottak s ezen betérjlesztettek egy esztendőre oly állami költségvetést, amelyet a törvény meg nem szavazott. S miután felséged tudomásul vette azt, ők ezután a koronatanácsban előterjesztett teljesen új budget tétel után utalványoztak az állampénztárból, holott legfőlebb a legutolsó törvényesen megszavazott budget tetelei után szabad ex-lexben utalványozni. Hiszen még a megszavazott indemnitás mellet is csak a legutolsó szabályszerű budget tetelei után szabad utalványozni. De ezek a miniszterek azt akarták, hogy saját törvénytelen ségeiket Felsőged személyével fedezzék.

Ezen inkorrekt ségek ellenében Felsőged személyét meg akarjuk védelmezni. Kérünk erre felhatalmazást. Láthatja Felsőged, hogy a multban mily helytelen szokások és felfogások uralkodtak mindig az állam pénzének kezelése tekintetében, hogy még

gróf Tisza István is, aki pedig egyénileg ugyancsak korrekt ember, kénytelen most utólag ötszáz ezer forintot megtéríteni a saját zsebéből az állampénztárnak, amit nem a rendes szabályos módon költöttek el. De arra nincs biztosíték, hogy a jövő miniszterei mind meg tudják s meg akarják fizetni a helytelenül kiutalványozott összegeket s így ki vagyunk téve, hogy törvénytelen vagy egyénileg megbizhatatlan miniszterek meglopják az állampénztárt. Ezt, felséges uram, te nem engedheted. Te nem vagy se főpénztárnok, se főkönyvelő, hanem a király vagy, te nem ellenőrizheted, hogy a minisztereid kinek mikor, mennyit utalványoznak, azért hát engedd törvényben kimondani, hogy a miniszterek utalványa csak akkor érvényes az állampénztárnál, ha előbb láttamozta az állami számvevőszék elnöke s ezzel elismerte, hogy az utalványozás törvényes.

Aztán azt is meg engedned, Felsőged uram, hogy azt a miniszteredet, aki esetleg gázságot követett el, be lehessen pörölni, bíróság elé lehessen állítani s ha ez elítélte, akkor be lehessen csukni. Hiszen a miniszterség nem lehet a szabad rablásra salvus conductus. Már pedig eddig az így volt. Mert ki volt ugyan az 1848-iki törvényben mondva, hogy a miniszter vád alá helyezhető, azt is kimondotta a törvény, hogy a bíróságot hogyan kell összeállítani. Csak azt felejtették el megírni, hogy mely törvény alapján ítéljen, mily eljárást kövessen a bíróság s ki hajtsa végre. Vagyis a miniszterek vád alá helyezésének se eljárása nincs kodifikálva, sem az ítéletnek nincs szankciója. Ez egy hiányos törvény, a mely mellett minden miniszter annyit lothat, amennyi neki tetszik.

Felsőged uram! Ez nem politika. Ez a becsület kérdése. Engedd, hogy mi becsületes miniszterek megszorítsuk és szabályoknak vessük alá a miniszteri jogokat s a miniszterek papiroson levő felelősségét az életben is megvalósítsuk.

Ha ilyen keresetlen, egyszerű és őszinte szavakkal lép gróf Andrassy Gyula a király elé, lehetetlen, hogy meg ne adja az előzetes engedélyt a miniszteri jogok szabályozásához. Amely perczen pedig a miniszterek végrehajtó hatalma korlátozva van, abban a perczen az alkotmány biztosítva van. Ha a miniszter nem lothat az állampénztárból a sajtójának vagy közegeinek jutalmazására, akkor nem utalványozhat törvény nélkül a közös hadsereg számára s az esetleges abszolutizmus táplálására sem. Ha a miniszter vád alá helyezésének s elítélésének eljárása kodifikálva van, akkor nem bolondult meg egy miniszter sem, hogy az uralkodó politikája kedvéért kitegye magát a börtönnek. Világos tehát, hogy az alkotmány legelső biztosítéka a miniszteri jogok szabályozása. Ezen tetszett volna kezdeni a javaslatokat, majd nem ellenezte volna a király. Sőt tessék még most is ezen az új alapon argumentálni előtte. A régi javaslatokat ugy is hazaküldte már. Azokból bajosan lesz prédikációs halott. Azokat már néman eltemették. Most a jubiláris ünnepek előtt ugy sem lehet ezekről a királylyal beszélni; de ha hozánk lejött, lesz alkalom a tárgyalásra. Tessék akkor magyaros őszinteséggel előállani.

A TRÓNBSZÉD.

Ferencz József és az osztrákok.

Bécsi burgjában fogadta az osztrák császár a birodalmi tanácsnak legutóbb megválasztott képviselőit. Egy papirdarabról le is olvasott a számukra valamit, amit politikai nyelven ugy hivnak, hogy trónbeszéd, a mi azonban dehogyan került ki a trónnak agyából.

HA BETEG

és szüksége van megbízható orvoságra,
ugy forduljon bizalommal

ERPF ARTHUR

őhazai okleveles gyógyszerészhez

♦ PITTSBURGHBA ♦

ahol kapható mindennemű hazai gyógyszer
és különlegesség, továbbá szépítők
és pipere cikkek.

Ugy hazai mint itteni receptek pontosan
készítetnek. Pósta megrendeléseknek
pontosan eleget tesznek.

Pontos czím:

LINCOLN PHARMACY
Pittsburg, Pa. — 2307 Forbes street.

Abban a beszédben az van mondva a többek között, hogy a NEMZETI erőket át kell fejleszteni ÁLLAMI erőkké. A mi nézetünk szerint annyit jelent, hogy a Habsburg-ház nagyobb és bizonyára jól kiérdemelt dícsőségére a nemzetek dobják a lomtárba érzelmeiket és hagyományait és büszkélkedjenek azzal, hogy tagjai lehetnek egy roskadozó államnak, amelynek feje a sir szélén is gyermekes álmokat sző az — összbírodalomról.

MAGYAR KÉRDÉS ÉS A KÜLFÖLD.

Valahára hallgatnak a „Bevándorló“ szavára.

Évek óta azon panaszkodtunk, hogy a külföldi sajtót helytelenül informálják Magyarországról, illetőleg nem tettek semmit. Most végre a budapesti „Magyarország“ is felszólal a dologban. A következőket írja:

A külföld nem ismeri, vagy, ami még nagyobb baj, rosszul ismeri a magyar nemzeti törekvéseket. Nem esuda, hiszen Bécsen keresztül jutnak el hozzánk a magyar viszonyokról szóló információk, Bécsnek pedig érdekében áll, hogy a magyar nemzet törekvéseit úgy tüntesse fel, mint amelyek a megállapodott európai államrendet megbolygatni, felforgatni akarják. Innen van, hogy a külföld azt hiszi, hogy a magyarok a Habsburg-bírodalmat „összetörni“, a dinasztiaét elszakadni akarnak. A külföldi ember szeme előtt, amikor a magyar nemzeti törekvésekről hall, vagy a negyvenkilencediki trónfosztás, vagy pedig Norvégia példája lebeg. Pedig egyik példa sem illik a mostani magyar viszonyokra, mert az Ausztriával való szövetséget, az uralkodó közösségét senki se akarja megbontani Magyarországon. Amit Magyarország akar, az nem egyéb, mint hogy a tulságosan szorosra fűzött kötelek, melyet Magyarország államisága rovására Ausztriához fűzik, meglazítsanak annyira, hogy ne gátolják Magyarországot teljes államisága érvényesítésében és szabad nemzeti fejlődésében. E köteleknek a kelletnél szorosabbra fűzése az Ausztria és Magyarország közötti szövetséges viszonyra nézve nemcsak fölösleges, hanem káros is, mert surlódásokat, viszályokat okoz és így nemhogy erősítene, hanem határozottan gyöngíti a két ország szövetségének bensőségét. Így tehát az, aki e fölösleges és káros kötelek eltávolításán dolgozik, nemhogy összetörni akarná a Habsburg-bírodalmat, sőt éppen ellenkezőleg, annak megerősítésén dolgozik.

Ezt kellene megértetnünk a külfölddel és akkor a külföld, amelynek nagyon sok oka

van arra, hogy Európa keletén a fennálló alakulatok fel ne bomoljanak, egész más szemmel nézné a magyar nemzeti törekvéseket. Meg kellene értetnünk a külfölddel, hogy az Ausztria és Magyarország közötti szövetséges viszony tisztán politikai természetű lévén, semmi ok sincs arra, hogy ezt a politikai szövetséget a gazdasági közösség erőltetésével tegyük gyengébbé. Meg kellene vele értetni, hogy e politikai viszony alapja a kölcsönös védelem lévén, semmi értelme sincs annak, hogy e kölcsönös védelmet a két ország közös és egységes hadsereggel teljesítse, mert éppen olyan jól, sőt még jobban teljesíthetné azt a közös uralkodó parancsa alatt álló külön nemzeti hadsereggel. Még kevesebb értelme van annak, hogy a közös és egységes hadsereg nyelve, szelleme és szervezete az egyik szövetséges fél kedve és akaratára legyen berendezve a másik félnek országában is, mert ez már nem szövetség, hanem alávetettség. Meg kellene magyarázni, hogy amikor Magyarország a pragmatika szankezióban a szövetséges viszony alapjait lefektette, a maga államiságát teljes terjedelmében fenntartotta s így minden oly intézkedés, mely ezt az államiságot csorbítja, flagráns megsértése a szövetségi szerződésnek. És meg kellene értetni a külfölddel, hogy a magyar függetlenségi törekvések teljesítése nemcsak hogy nem lazítaná meg a dinasztia és a magyar nemzet közötti köteleket, hanem óriási mértékben fokozná a ragaszkodást, a hűséget a király és a dinasztia iránt, úgy, hogy annak ereje, hatalma, dícsősége megsokszorozódnék. Meg kellene tudnia Európának azt, hogy a Habsburg-hatalom minden baja, gyengesége éppen onnan származik, hogy felesleges kötelekkel akarván lekötni, hogy ne mondjuk, leigázza a magyar nemzetet, ez által éles ellentétbe jut a nemzettel, mely ellentét mind a kettőt megbénítja és ereje kifejtésében megakadályozza. Ha ezt mind megtudná Európa, akkor megértené azt, hogy az európai államrend konszolidációja nemhogy veszítene, de végtelenül sokat nyerne azzal, ha a magyar kérdés végre valahára a nemzet jogos és törvényes kívánságai szerint rendezetnének.

Hogy a magyar törekvéseknek a művelt világ előtti helyes megvilágítása ezelőtt meg nem történt, azt értjük. A bukott szabadelvű rendszer, hogy magát igazolja, maga is abban laborált, hogy a nemzet függetlenségi törekvéseit rossz színben tüntesse fel országvilág előtt. Az a bécsi igyekezet, mely a magyar törekvéseket kompromittálni iparkodott a külföld előtt, a hivatalos magyar állami hatalomban szövetséget, segítő társat talált. De a szabadelvű rendszer megbukott s

most a parlament tulnyomó többsége s a magyar kormány is magáénak vallja a nemzeti törekvéseket. Minden nemzet önmaga iránti kötelességének tartja azt, hogy a külföldet a nagyvilágot helyesen informálja a maga céljai, törekvései felől és az azokról elterjedt halvélekedéseket eloszlassa. Más boldogabb nemzetnek egy egész óriási apparátus áll evégből rendelkezésükre. Külügyi vezetőség, diplomácia, követségek és konzulátusok mind ezt a célt szolgálják. Óriási költséggel nagy sajtóirodákat tartanak fenn e célra a külügyi hivatalok. A költség nálunk is megvan, de abból egy árva fillér sem jut arra, hogy a külföld helyesen informálódjék a magyar kérdéstről. Pedig reánk sem közömbös az, hogy a nagy külföldi közvélemény hogyan vélekedik rólunk és a mi céljainkról, sőt nagy érdekünk az, hogy a külföld a maga ítéletét ne hamis, hazug, elferdített információk alapján hozza meg rólunk.

Tudjuk, hogy egyelőre keveset lehet tenni ezen a téren. Ahhoz, hogy drága pénzzel tömjük a külföldi sajtót, nincs sok kedvünk. Az ilyen megvásárolt információknak nincs is sok értéke. Pénzzel különben sem győzünk a versenyt Bécsnel szemben. El lehetünk tehát készülvén arra, hogy a külföld informálása tekintetében Bécs még jó ideig előnyben lesz felettünk. Ez azonban ne riaszson vissza minket attól, hogy elidegeníthetetlen jogainkhoz tántoríthatatlan szilárd-sággal ragaszkodjunk. Mert a konzervatív gondolkodású európai közvélemény meggyőzésének éppen az a legjobb módja, ha valamely nemzet rendíthetetlen szívóssággal tart ki nagy céljai mellett. A nemzetek közvéleménye ebben a szívósságban és kitartásban leli meg az igazság elemeit. Az emberek nagy többsége úgy gondolkozik, hogy szívósan ragaszkodni csak igaz ügyhöz lehet, az igaztalan ügy ingadozóvá tesz. És ha megfigyeljük, hogy a forró küzdelem napjaiban inkább mellettünk állott Európa rokonszenve mint most, amikor a céljainkért való küzdelmet elhalasztottuk, akkor be fogjuk látni, hogy a nagy világ közvéleményét csak a határozott, kitartó, bátor és erélyes eljárással lehet megnyerni.

BRIDGEPORT MAGYARJAI

A Bridgeporti Ujság helyett a Bevándorlót kapják.

Más helyütt említettük már, hogy a „Bridgeporti Ujság“ nevű hetilap a mai nappal beleolvadt a „Bevándorló“-ba. Tisztelettel értesítjük most már a Bridgeporti és környékbeli magyarokat, akik a Bridgeporti Ujságelőfizetői voltak, HOGY ELŐFIZETÉSÜK LEJÁRTAIG INGYEN KAPJÁK MEG A BEVÁNDORLÓT, A HETI LAP HE- LYETT EGY KÉTSZER HETENKINT MEGJELENŐ LAPOT.

Szívesen hozzuk ezt az áldozatot, mert meg vagyunk győződve arról, hogy mindazon honfitársaink, akik a Bevándorlóval megismerkedtek, ennek állandó barátjaivá fognak válni.

A BEVÁNDORLÓ kiadóhivatala.

ALAPITTATOTT 1889. EGYESULT ERÖVEL.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHAZ, HAJÓ- ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG, KÖZJEGYZŐI IRODÁJA

1340 Penn Ave., PITTSBURG, PA., és 207—6th Ave., HOMESTEAD, PA.

KÜLDÜNK PÉNZT az ő-hazába olcsó áron és 30 nap alatt kézbesítjük a pénz átvételét igazoló póste- ladó levényt.

VESZÜNK ELADÜNK külföldi pénzeket. Pénzeiket elhelyezzük bármely hazai bankba, vagy a magyar királyi póstatakarékpénztárba és beszerezzük az eredeti betétkönyvecskét.

ELADÜNK HAJÓJEGYEKET a leggyorsabb hajókra a hajótársulatok eredeti árán és utasaink a leggyorsabb vonattal a Pennsylvania Union depójáról továbbítatnak New Yorkba.

ELFOGADÜNK BETÉTEKET A „HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. JAVARA IS.

MAGYAR AMERIKAI TAKARÉK ÉS HITEL TARSULAT, DUQUESNE, PA.

Két százalék csekk számlára. Négy százalék betét számlára.

ALAPTÖKE .ÉS FÖLÖSLEG \$175,000.00.

Hazai Dolgok

.....Görgei és az országos honvédegyülés.....
BUDAPEST. Csak most pattant ki, hogy a minapi országos honvédegyülésen felvetették azt a kérdést, hogy mi lesz, ha Görgei meghal? Az agg honvédek között ez a kérdés nagy izgalmat keltett, mert igaz ugyan, hogy később maga Kossuth Lajos is elismerte, hogy Görgei nem volt hazaáruló, de azért a vidéki levél, amelyet Kossuth Lajosnak tulajdonítanak, még mindig mint egy gyászfényű lebeg Görgei felett. Kossuth sohasem ismerte el, hogy ezt a levelet írta, de kategorikusan sem cáfolta meg soha. Az agg honvédek végre is úgy siklottak át a kérdés fölé, hogy Görgei halála után gyűlést hívnak össze s annak kellene döntenie afelől, hogy részt vegyenek-e a temetésén vagy sem. Most ez a kérdés felvetése szerintünk időszerűtlen, mert bizonyos, hogy a nemzeti közvélemény sokat változott a nyolcvanas évek óta, midőn az egész országban mindössze csak kétszáz honvéd akadt, aki Görgeit nem tartotta árulónak. A többség szomorú itéletébe azonban nem az igazság, hanem a szívek mélyén még mindig ott lappangó keserűség nyilatkozott meg. Mert lehet-e nagyobb keserűség a katonának mint az, ha azon igazságos ügy, melyért vérért áldozta, oly tragikusan elbukik s a nemzet annyi nagy fia szenved érte vértanuhalált? A keserűség azonban a futó idővel együtt oszladozik s bár felejteni Aradot nem lehet soha, az előlött érzett nemzeti fájdalmat nem igazság sarkó gyanánt ráborítani az élöre, akinek nevéhez a világi katasztrófa sötét emléke fűződik. A temesvári csatavesztés volt az oka e katasztrófának. Görgei hű és daczos volt, de mint hadvezér egyike a legnagyobbaknak, akiket a világtörténelem ismer. Fiatal volt és önféjű, de Kossuth is sok hibát követett el folytonos ingadozásával. Kossuth nagysága a szervezésben, a nemzeti öntudat és becsület-érzés felkeltésében, Görgei a kivitelben nyilvánult. Mindkettő nagy volt, de más-más irányban. Amde a legnagyobb sovinizmus sem állíthatja azt, hogy a két nagy hatalom erejével szemben kivihattuk volna függetlenségünket. Előbb-utóbb bekövetkezett volna a bukás, ha nem Világosnál, akkor Déván, vagy Zsibón, mert az ország ereje élelem és pénzfórárs dolgában teljesen kimerült. Hiszen Szeged alatt már napokig koplaltak a szegény honvédek s az éhségtől százával dőltek ki. Adott volna enni nekik a magyar nép, de nem volt miből, mert teljesen kiélték az ide-oda vontató csapatok. Aki tehát rideg józansággal ítél, annak be kell látnia, hogy Görgei nem lehetett, mint aminő volt, nem tehetett másként, mint ahogy tett. Azzal, hogy a muszka előtt tette le a fegyvert, megmentette a nemzeti önértéket. Tagadhatatlan, hogy makacsságával sok gondot okozott Kossuthnak, de ember hibák és hiúság nélkül nem is képzelhető. És bizonyos, hogy mihelyt Görgei, aki oly bámulatos önmegtagadást tanúsított a háborúban s tanúsít hosszú és örömtelen magányában a közvélemény kegyetlenül sújtó ítélete alatt, lehunyja a szemét, rögtön megváltozik az az engesztelhetetlen gyűlölet, amely az élők minden percét megkeserítette. Mert mi magyarok a nagyok életében ritkán ismerjük el az érdemeket, de amint lehunyja a szemét, hibáira is ezer mentséget találunk. Az a négy deszka, amely az enyészetet jelenti, ki fogja bekitegni a nemzet lelkét, melynek még mindig fáj a 49-iki bukás, ki fogja engesztelni Görgei iránt s bizonyára a kormányzó fia lesz az első, aki virágot küld a meghalt hősnak, akit életében látni sem kívánt. A halál az egyenlőség jelképe s ott majd a siron tul bizonyára meg fogja tudni engesztelni Kossuthot Görgeivel. Ne aggódjanak hát az agg honvédek, hogy mi lesz, ha Görgei lehunyja a szemét. A világ tovább forog, de az elismerés virágjait küldi annak a koporsójára, akit sokan 49 óta halottnak tartanak. Az ő halála lesz az igazi feltámadás!

Komédia felvonásközben.

BUDAPEST. A Nemzeti Színház közönségének minap este kettős élvezetben volt része. A színpadon Zsiros István katonadrámáját játszották a színészek, az első felvonás után pedig egy földszinti páholyban rendeztek a publikum tiszteletére előadást. Szereplői voltak ennek az előadásnak, amelyet sokkal talibban botránynak mondhatnánk, egy fiatal férj, a felesége, egy katonatiszt egyenruhában, kettő pedig civíliben.

Ott kezdődött a dolog, hogy a „Fatum“-ra elfogtak az összes földszinti ülőhelyek és a pénztár két páholyjegyet egyenként adott el. Így került a bal 6. számú páholyba a két katonatiszt és a fiatal házaspár. Az utóbbi csak elkésve érkezett az előadáshoz, amikor a páholy első két helyén már ott ült két ur. A férj arra az álláspontra helyezkedett, hogy a pá-

A BEVÁNDOLÓ

holy fele őt illeti meg, az egyik első szék is az övé és ezt közölte is az ott ülő urakkal, akik azonban hallani sem akartak róla. Egyre hangosabban kezdtek tiltakozni s amikor az egyik ur egyszerűen tolokodóknak nevezte a házaspárt, a fiatal asszony megbotránkozva jelentette ki:

— Uri emberek nem szoktak így beszélni!

A két ur, aki aktív katonatiszt, erre kivonult a páholyból, hogy segédeket keressen. Alig távoztak azonban, belépett egy katonatiszt, aki a szomszédpáholyban ülve tanuja volt a botránynak.

— Kicsoda maga? — rivallt rá a férjre. — Adja ide a névjegyet!

Erre bemutatkoztak egymásnak, közben pedig az asszony annyira megrémült, hogy hirtelen ájultan rogyott össze. Csak hosszas élesztgetés után tudták eszméltre hozni, mire az ura, aki egy szabadságtéri háznak tulajdonosa, kocsiba ültette és hazahajtatott vele. Párba nem lesz a dologból, mert a férj kijelentette, hogy nem engedi magát terrorizálni és ilyen ostobaság miatt nem verekszik.

Leleplezett bünszövetkezet.

BUDAPEST. A rendőrség a napokban egy nagyszabású bünszövetkezetéről rántotta le a leplet, amely rendszeresen kereskedett hamisított okiratokkal és hamis tanukkal. A banda leleplezéséhez egy öreg asszony, özv. Zvik Dánielné soroksári lakos adta a nyomot, aki a rendőrségen feljelentette Plözl Antal budapesti, Heffler István ócsai és Nagy Irma tanító-budapesti lakosokat, hogy hamisított ajándékozási szerződés alapján 5000 koronát akartak tőle kizsárolni. A dolog magyarázata az, hogy Zvikné ígéretet tett unokaöccsének, Plözl Antalnak, hogy halála után 5000 koronát hagy örökül Plözl gyermekének. Plözl azonban nem várta be az öreg asszony halálát, hanem egy hamis ajándékozási szerződés alapján, amelyen tanuként Heffler és nagy Irma szerepeltek, beperesítette az öreg asszonyt. A nyomozás során kiderült, hogy az okirat elejétől végig hamisított s a bünszövetkezet tagjai Heffler nevét is hamisították. A rendőrség ennek alapján a banda tagjai: Plözl Antal, Sárfalvi Nagy Irma, Plözl Antalné, Kocsis Erzsébet és Spunga József ellen megindította a vizsgálatot. Plözl egyébként most tébolydában van és Nagy Irma néhány hét előtt mindkét szemén megvakult.

Falusi csendélet.

ALSÓCSÁJ. Abaujmegye. Hatalmas korcsmaharcz folyt le a minap a községben. Többen mulattak a korcsmában, ezek között Straka János garbózbogdányi. Kinlovics János regeteruszkai, Gécz György ósvai lakos. Mulatozás közben felállt Kinlovics s egy botütéssel leverte a lámpát. Pokoli sötétség támadt és Kinlovics kését kirántva elkezdett kiabálni:

— Osvaiak és felsőcsájjak kifelé. Aki nem megy, az meghal.

Erre általános zürzavar és általános szurkálás támadt a sötétben. A harc vége pedig az lett, hogy Kinlovics János belészurt Sztraka János halántékába, ez pedig mély sebet ejtett Gécz György hátán. A többi kisebb-nagyobb sérülésekkel megfutott, de ez a három hős az igazságszolgáltatás keze alá került. Az eljárás folyik ellenük.

Inzultált vezérigazgató.

ARAD. Az aradhegyaljai helyiérdekű vasut igazgatósága felmondott Heksch Márton tisztviselőnek. Minap délben, amikor a korszón a sétáló nagy tömege hullámozott, Heksch Márton Kepes Ferenczet, az aradhegyaljai h. é. vasut vezérigazgatóját megszólította és a felmondás okait tudakolta tőle. A vezérigazgató ridegen elutasította a tisztviselőt, ami Hekschet annyira felingerelte, hogy a vezérigazgatót tettelesen bántalmazta, sőt botjával olyat mért Kepes fejére, hogy az vérzésnek indult. Erre parázs verekedés támadt a vezérigazgató és a tisztviselő között, minek az időközben odahívott rendőrök vetettek véget. Kepes Ferencz vezérigazgató bünvádi feljelentést tett támadója ellen.

Pusztító jégeső.

BEREGSZASZ. Csap, Gut és Izsnyéte termékeny rónaságát teljesen tönkretette a nagy jégeső; különösen a szőlőkben nagy a kár.

Kilakoltatás leszurással.

DEBRECZEN. Lugosi Ferencz szerződészegő gazdasági cselédet Püspökladányban kiartátlakoltatni; Lugosiné azonban ellene szegült a csendőröknek és a huzavona közben Kutszegi csendőrőrsvezető az asszonyt leszurta.

Ez is apa!

DOBSINA. Itt exisztál egy suszter, a neve Lubi Jakab. Nem mindennapi ember, az már bizonyos. Vagy négy évvel ezelőtt a csecsemőgyermek, alig félsz-tendős, nagyon sirt. Ez Lubit zavarta. Felkapta az apróságot s a falhoz csapta. Meghalt a piciny féreg s Lubi négy évig el volt zárva. Volt neki még három gyermeke. De a minap a rozsnói bíróság husz, mond husz korona bírságra ítélte őt becsületsértésért. Nem volt pénze s ezért a husz koronának megfelelő fogház büntetést mérték ki neki. Ez megint annyira izgatta a susztert, hogy először is nekiment felesével a gyermekeinek, összevagdalta őket, majd a dikics-csel magát szurta mellbe. Az ő sérülései könnyűek, de a gyermekeitől alighanem megszabadult az izgattott apa. Az állapotuk veszélyes.

Rablógyilkosság.

FÖVÉNYPUSZTA. Fehérmegye. A pusztá közepében eddig ismeretlen tettesek meggyilkolták és kirabolták Magyar János fiatal tejeskocsist, aki Gulner Gyula uradalmában volt alkalmazva. Magyar János szokta naponta a póstát is Fehérvárról Pötöllére szállítani. Minap délelőtt is a fehérvári pékeknél mintegy ezer koronát vett be tejért, aztán a póstára ment, hogy a küldeményeket átvegye, melyeket börtökjába zárt és korán délután elindult Fehérvárról kocsijával Pötölle felé. A Fővény előtt rablók támadtak rá. Lelőtték előbb két lovát, azután Magyar két lövéssel agyonlőtték és kirabolták. Csak később találták meg holttestét az arra járó emberek, mellette hevert kifosztott táskája, közel hozzá felfordított kocsija s az agyonlőtt lovak. A helyszínén Székesfehérvárról Sárkány vizsgálóbíró szállt ki.

A pajta titka.

KAPOSVÁR. Minap éjszaka Stadler János gazdag földműves szomszédjai fegyverlovásra ébredtek fel.

MUNKAKERESŐK FIGYELMÉBE.

Honfitársak és honleányok! Ha jó munkát vagy helyet akartok, forduljatok teljes bizalommal Kovács munkaközvetítő irodájához, ahol mindig nagy számmal kerestetnek mindenféle munkások és munkásnők. Jelenleg is 200 embert keresünk bányamunkára, jó fizetés, sztrájk nincs, gáz nincs, közel Pittsburghhoz. Száz leányt keresünk jó házi és egyéb munkára. Pontos cím: **RUDOLPH KOVÁCH,** 1524 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Little Hungary

A chicagói magyarok találkozási helye

WEINBERGER M.

földszinti vendéglőjével kapcsolatos kávéháza
 205 West Madison street, — Chicago, Ill.
 (Green street sarkán.)

Chicago látványossága. Európai kényelemmel berendezett kávéház. Külön olvasó és játéktér. Legmodernebb tekeasztalok. Hazai és itteni lapok. A kitűnő kiszolgálást a magyar tulajdonosnak negyven éves tapasztalata biztosítja.

MINDEN AMERIKAI MAGYARNAK SZÜKSÉGE VAN AZ

AMERIKAI FELKÖSZÖNTŐRE

Rudnyánszky Gyula egyenest az amerikai magyarságnak írta ezt a pompás könyvet.

No de benne is van minden, ami kell. Ünnepeken, hazafias áldomásokon, egyleti gyűléseken, zászlószenteléseken, családi multságokon, lakodalomban, kereszteleken és az életben előforduló minden alkalommal nélkülözhetetlen ez a hasznos jó könyv.

ÁRA EGY DOLLÁR.

Kapható a pénz beküldése mellett kiadóhivatalunkban.
 Czim: A BEVÁNDORLÓ, 327 East 13 street, NEW YORK CITY.

A BEVÁNDORLÓ

összefutottak és Stadler pajtájában átlótt mellel holtan találták az asszonyt. Kevéssel azután az utca felől megjött a férj is.

— Mi az, mi történt? — kérdezte az összecsiszítottaktól.

Mikor megmondták neki, elment a rendőrségre és jelentést tett, hogy a felesége öngyilkossá lett. A rendőrség kiment az orvossal, aki megállapította, hogy az asszony mellébe két golyó furódott, de azonkívül a testén dülakodás nyomain is láthatók. A férj keze és melle is össze van karmolva s a szomszédok hallották, mikor az asszony ezt kiáltotta:

— Ne bánts!

Az ötvenéves ember, aki mindent tagad, évek óta viszonyt folytatott egy másik asszonnyal, s felesége ezért féltékenykedett.

Borzalmas öngyilkosság.

KASSA. Guidi Julia cigány eredetű cselédleány szerelmi csalódás miatt a hidasnemeti állomáson öngyilkosságot követett el. A leány az állomáson elrejtőzve várt s mikor a Miskolc felől Kassa felé robbogó vonat a hidasnemeti állomás felé közeledett, gyors iramodással, még mielőtt valaki megakadályozhatta volna tettében, a gőzmozdony elé vetette magát. A mozdony a leány fejét teljesen leszelte. A leány egy kocsi szeretett s azért követett el öngyilkosságot, mert nem remélhette, hogy annak neje lehessen.

Tragikus gyermekhalál.

KECSKEMÉT. Megrendítő csapás érte Mussil Rezső 13-ik huszárezredbeli állatorvost. Rezső nevű két éves fiacskája az udvaron játszadozott, miközben belesett a kacsák fürdővizébe s a kis gyermeket már holtan vették ki a sekély vízből.

Szerencsétlen véletlen.

LIPTÓSZENTMIKLÓS. Enders Ernő németlipcsei jegyzőgyakornok társaságban kirándulást tett az erdőbe. Társalgás közben elővette revolverjét, melyet Benics Sándor kántortanító leánya elkért tőle. A leány kezében a revolver véletlenül elsült és Enders mellébe furódott, aki életveszélyesen megsebesült.

Kitüntetett iparosok.

MAKÓ. A város képviselőtestülete díszgyűlést tartott, mely alkalommal átadták Lélek István és Topcsy László kisiparosoknak a király által ajándékozott koronás arany érdemkeresztet. A két derék kisiparos nevéhez fűződik a makói ipartestület felvirágzása. A díszgyűlésen jelen volt Návay Tamás, Csanádmegye főispánja és szép beszéd kíséretében adta át az érdemkeresztet a kitüntetetteknek. Az ünnepségen a helybeli és más ipartestület is montsreklüldöttséggel képviseltették magukat.

Kossuth-szobor.

NAGYKÁROLY. A múlt év őszi Nagykaroly város közgyűlése elhatározta, hogy Kossuth Lajos halhatatlan emlékének szobrot állít. A szobrot Kallós Ede szobrásznál rendelték meg. Az ünnepélyes leplezés az új nagykarolyi színház megnyitásával egyidejűleg szeptember 1-én lesz.

Tolvaj cigányok.

NYIREGYHÁZA. A rendőrkapitányságnál veszedelmes cigánykaraván van letartóztatva. Ungvárról, Sátoraljujhelyről és Verseczről származó lopott lovak és számos hamis járatokat találtak náluk.

Sztrájk a szövőgyárban.

PÁPA. A Pernez-testvérek szövőgyárában a munkások sztrájkba állottak.

kások sztrájkba állottak. 450 munkás beszüntette a munkát, csak a mesterek dolgoznak. A munkások 30 százalékos béremelést kérnek, melylyel szemben a gyáros czég még a sztrájk kitörése előtt 20 százalékos önként felajánlott. A békés megegyezésre egyelőre kevés a remény. A gyár máris új munkásokat keres és vesz fel. A sztrájk a helybeli keresztény szocialista munkásegylet égisze alatt folyik.

Nagy Pál leánya meghalt.

SOPRON. Felsőbüki Nagy Pálnak, Sopronmegye hajdani híres követének leánya, Nagy Miklósné, született Nagy Julia meghalt. Az elhunyt testvére volt felsőbüki Nagy Istvánnak, a főrendház titkárnak.

Pusztító tűz.

SOPRON. A vármegye délnyugati határszélén beállt a felhősakadás s a Repce-folyó és az Edlappatak vizeit rövid néhány negyedóra alatt úgy felduzzasztotta, hogy ezek áthágták a partokat s három méternél magasabban árasztották el Alsóramócot és Dérföldet. Dérföldön a házak ablakain folyt be a víz, minek következtében a lakosság élelmiszereit és ruháit majdnem teljesen elpusztultak. Hájas Antal alispán és Keleti Izsó, az államépítészeti hivatal főnöke a helyszínre indultak és intézkedtek az utak és hidak helyreállítására. Alsóramócra a községi jegyzőnek is menekülnie kellett és az anyakönyveket is alig tudták megmenteni. Ramócra kevesebb ház dült össze, mint Dérföldön, ellenben igen sok háziállat pusztult el. A víz hatalmas hulláma nagy fákat tépett ki és a szénaboglyákat a dombról a harmadik határba hordta. A lakosság pillanatnyi segítségére az alispán a jelentkezőknek pénzt utalványozott.

Borzasztó halál.

SZATMÁR. Legeza György perecsényi munkás a Bantlin-gyárban munka közben egy 125 fokos forró folyadékot tartalmazó tartályba esett. Mire kivették, már kiszendvedt.

A feleség gyásza.

SZATMÁR. Még novemberben történt, hogy Tappay János földbirtokos nyomtalanul eltűnt. A napokban az Istváni erdőben megtalálták felosztásnak indult holttestét, amelyen két lösebb látszott. Öngyilkosság vagy büntény történt-e, nem lehet tudni. Tappay Jánosné kiment a férje sírjára és ott megmérgezte magát.

A bábaképző botránja.

UNGVÁR. A várost rendkívüli izgalomban tartja az állami bábaképző-intézet tanársegédének, Veszter Gusztáv dr.-nak hirtelen eltűnése. Veszter dr. távozása okául azt mondta, hogy nem bírta tovább az intézet igazgatójának, Nagy Endre dr.-nak visszaéléseit. Veszter kijelentésével szemben az igazgató semmiféle hibáról nem akar tudni s üres fenyegetéseknek mondja a tanársegéd vádaskodásait. Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter különben már elrendelte a vizsgálatot. Veszter többször öszszeveszett az igazgatóval a kórházi és bábaképző intézeti visszaszállások miatt és folyvást hibáztatta az apácák eljárását is. Az igazgató szerette volna eltávolítani Vesztert az intézetből és jelentést is tett a belügyminiszternek a történetekről, de a miniszter nem vette figyelembe a jelentést. A vádak megvizsgálására a belügyminiszter annak idején leküldötte Ungvárra Gogolák miniszteri számtanácsost. A vizsgálat különböző szabálytalanságokat állapított meg. Egy miniszteri megbízottakból álló számvizsgáló bizottság pedig 35 ezer korona deficitet konstatált az intézetnél.

Ostrom a gyilkos apa ellen.

VÁCZ. Zsidek Ignác kalaposmester és vendéglős meglötte a fegyintézet hivatalnok fiát, aztán bezárkózott a házába és a rendőrség és csendőrség csak

négy órai ostrom után tudta elfogni. Zsidek minden felszólításra revolverlövessel felelt. Az örült ember megtette azt is, hogy kihajolt az ablakon és közébe lött a tömegnek. Ekkor a csendőrök bejelentették, hogy Zsideket agyonlövők, ha meg nem adja magát. Az ablak alatt felhúzott fegyverrel a városi rendőrök, benn az ajtó előtt a csendőrök állottak s megkezdődött az ostrom. A csendőrfegyver ropogott, minden lövésre belülről Zsidek felelt egy lövéssel. Már huszonnégy lövés dördült el, mikor Marshall járáspanancsnok újból felszólította a megadásra.

— Megadom magamat, — szölt ki Zsidek — mert a lövésektől meggyult a függöny és a fegyverem elromlott.

A másik pillanatban feltárt az ajtó és Zsideket lefegyverezték. A szoba borzalmas látványt nyújtott. Minden butor össze volt löve, a függöny már égett és lövöldöző embernek, aki el volt bujva, semmi baja sem esett. Roppant tömeg keséerte a lefegyverzett Zsideket a rendőrkapitány elé, aki kihallgatta s erős kíséret mellett a pestvidéki ügyészségre küldötte le. Nagy a részvét Zsidek Gyula és Matkovic rendőrbiztos iránt, akik még nincsenek túl a veszedelmen. A rendőrbiztos nyolcz gyermekes családapa.

Szent Antal tolvaja.

VAJDAHUNYAD. A ferenczrendi templomban a rendőrség fosztogatáson érte Németh Lajos bikszárdi születésű félbemaradt jogászt. Zsebében a következő feljegyzések voltak: Kaptam Apponyitól 5 forintot, Ferenczy Gézától 5 forintot, Bene Istvántól 20 forintot, Brázaytól 5 forintot, Kölye brassói ügyvéd-től kaptam 45 forintot, éjjel loptam tőle 5 forintot. Betörtem május 6-án a nagyenyedi templomba, elvittem Szent Antaltól 7 forintot, ugyanott egy pinczérleánytól 5 forint 32 krajczárt. Az erzsébetvárosi görög katolikus templomban a perselyből 19 forint 11 krajczárt, Gyulán a fürdőkorcsmából loptam 3 forint 8 krajczárt, egy aranyórát és láncot. Medgyesen a Szent Antal perselyt 62 forinttal, Tóvisen az állomáson a pinkát elvittem 43 forinttal, ugyanott a Szent Antal perselyt 3 forint 23 krajczárral, Gyulafehérvárról Szent Antal perselyét 5 forint 70 krajczárral, Vajdahunyadon egy órát lánczsal. A rendőrség a letartóztatott templomtolvajt átkísérte az ügyészséghez.

RAJCS ZOLTÁN úr

Canadában és az Egyesült Államokban utazik a Bevándorló érdekében. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Rajcs Zoltán urat különösen ajánljuk honfitársaink figyelmébe.

[New York, Hazleton, Wilkesbarre

NÉMETH JÁNOS

v. cs. és kir. konzuli ügyvivő

Hajójegyekre, pénzküldésre és közjegyzői ügyekre a legmegbízhatóbb és legpontosabb banküzlet

Levélczim: NÉMETH JÁNOS

457 WASHINGTON STR., NEW YORK, N. Y.

UTAZÓ ÜGYNÖKÖK

akik a pontos elszámolás iránt biztosítékok képesek nyújtani, előnyös feltételek mellett kerestetnek a Bevándorló részére. Jelentkezhetni személyesen vagy levélbelileg ezen cím alatt: A BEVÁNDORLÓ, 327 East 13 street, NEW YORK.

LEGJOBB, LEGOLCSÓBB

hazai regény és imakönyvek, hangszerek és kották, valamint mindennemű hazai importált árucikkek FALKENSTEIN SOMÁ-nál szerezhetők be.

— Irjon árjegyzékért. —

FALKENSTEIN SOMA,
a „Bevándorló” new yorki megbízottja.
314-316 E. 9th St., 1. floor. New York.

RIZSÁK JÁNOS

passaiczi pénzküldő budapesti irodája

IV. Sütő-utca 6. szám alatt van.

Irodavezető: RIZSÁK MIHÁLY.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

Magyar pénzküldő és váltó intézete
127-2 ik UTCA, PASSAIC, N. J.

PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az ó-zes hajótársulatok meghatalmazott képviselője. Mindennemű közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítanak és konzultációs hitelesítettek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontossággal járok el.

Reám bízott ügyekben pontosan és lelkiismeretes járok el. Az utasokat személyesen elkísérem a hajóhoz. Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot ingyen adok.

FIÓKÜZLETEK:

ALPHA, N. J.

PHILLIPSBURG, N. J.

WHARTON, N. J.

SOUTH BETHLEHEM, PA.

AZ ARANY GOLYÓ.

AMERIKAI BÜNYGYI REGÉNY.

A „Bevándorló“ számára angolból fordítja:
Makray Aladár.

(Vége.)

Emiatt aztán a revolver felesapódott s a golyó a titkosrendőr válla fölött elsivítva a folyosó tulsó oldalán levő ajtóba furódott.

Dick meg volt mentve.

— Köszönöm, — szólt hálásan pillantva megmentőjére. — Adósa vagyok önnek és fizetnő fogok önnek, mikor legnagyobb szüksége lesz rám.

Akkor aztán az asszonyhoz fordult, aki igyekezett a férfi kezéből szabadulni.

— Te nyomorult, te gazember! — sziszegte dühösen. — Ha meg nem akadályozol, hát megölöm.

— Bolond! Azt hiszed, egyedül van ő a hajón? — válaszolt a férfi. — Egészen bizonyos vagyok benne, kéznél van itt még néhány rendőr. És mit értél volna vele, ha meg is ölöd?

Dick megragadta az asszony karját.

— Hát meg akart ölni, — szólt Dick. — Így legalább felszabadít a kötelező kimélet alól, amelylyel mint asszony iránt tartoztam volna. Hajjtsa el azt a revolvért, mert különben eltöröm a karját.

Az asszony látta, hogy a titkosrendőrben meg van a szándék meg is tenni, amit mondott.

Vad és dühös gyűlölet sugárzott az asszony szeméből. Jobb szerette volna a revolvért újra Dickre fogni, hanem azért még is csak eldobta.

— Tartsa fel a kezét!

— Engem nem fog meglánczolni! — pattant fel az asszony.

— Tartsa fel kezét s ne kényszerítsen arra, hogy előbb összetörjem azokat, hogy aztán rátehessem a lánczokat. Ön az én szememben már nem asszony és figyelmeztetem újra, velem nem lehet paczkázni.

Az asszonyt talán Dick tekintete félemlítette meg, de szó nélkül engedelmeskedett.

Dick rácsappantotta az asszony fehér esuklóira a bilincseket.

— Nem régiben mondtam önnek, — szólt Dick mosolyogva, — hogy ez az ész csatája lesz, amit nyíltan harczolunk végig. Én győztem s ön még most sem akarja elismerni, hogy vesztes fél. Jöjjön, uram, kötelezen le azzal, hogy nem ellenkezik.

A férfinak szólott és elővonta az utolsó pár béklyót.

— Én nem ellenkezem, — szólt a megszólított és odatartotta kezét a titkosrendőrnek.

Akkor aztán kivezette őket a 17-es kabinból és átvitte a 21-esbe.

Dick levette az orvos lábairól a bilincseket s az asszony béklyóját odaerősítette az orvoséihez. Azzal galléron ragadta a két férfit és végignaszírozott az ékes társasággal a fedélzeten.

A kíváncsi néptömegtől követte Dick foglyaival végig a kikötőt.

A kocsit várt reá.

— Még itt? — kérdezte Dick.

— Oh, igen, — válaszolt a kocsis. — Titkosrendőrökkel nem jó ujjat huzni.

— Nagy mester a tapasztalat, mi? Hajtson a főkapitányságra.

Foglyaival együtt beszállott a kocsiba, a mely sebesen indult neki az utnak.

A titkosrendőr, aki elhatározta magában, miként fog bánni embereivel, az egész uton nem szólt egy szót sem, csak akkor, mikor az asszony, aki valószínűleg átlátta a helyzetet, így szólt:

— Dick ur!

— Nos?

— Bolond voltam, mikor fegyvert fogtam önre.

— Magam is azt hiszem.

— Ön nem tartóztathat le engem.

— Én azt hiszem, igen.

— Ugy hiszem, ön bűnrészességgel vádol engem s ezt nehéz lesz bizonyítani.

— Azt is tudnám ugyan bizonyítani, de nem az a letartóztatás oka.

— Nem?

— Nem.

— Mi van hát akkor az elfogatási parancsban?

— Gyilkosság.

Az asszony dühös pillantást vetett a titkosrendőrre, de aztán hangosan felnevetett.

— Micsoda lehetetlen gondolat.

— Lehetetlen?

— Persze.

— Aztán már miért?

— Mert Blake Károly nem halt meg! — volt a diadalmas válasz.

Dick elmosolyodott.

— Oh! — kiáltott fel. — Így hát elismeri, hogy Blake Károlyra rálőtt és megsebesítette?

Az asszony ajákába harapott s aztán kisé meghunyászkodva beszélt tovább:

— Kétségtelen, hogy azért adták ki ellenem az elfogatási parancsot, mert ön azt gondolta, hogy én löttem Blake Károlyra s azt hitte, hogy ez meghalt.

— Téved.

— Hogy-hogy?

— Én tudom, hogy Blake Károly él.

— Honnan tudja?

— Azon egyszerű okból, hogy én mentetem meg őt és feleségét ez éjjel abból a házból, melyben fogva voltak.

Ez a kijelentés úgy hatott rájuk, mintha bomba esapott volna közük.

— Megtálalta Károlyt!

— Le vagyunk leplezve!

— Elvesztünk.

Pár pillanat múlva az asszony ismét beszélni kezdett:

— Ön hát tudja, hogy Blake Károly él?

— Igen.

— Akkor hát hogy tartóztathat le engem gyilkosság címén?

— Mert, ha Blake Károly él is, Dr Ford halott.

Az asszony halálsápadt lett, amint a vádat hallotta.

— Dr. Ford! — suttogta.

— Igen, az az ember, kit ön törrel leszurt. — Bah! — kiáltott fel az asszony, aki ismét visszanyerte hidegvérét. — Csak úgy gondolja, csak úgy hiszi.

— Eszerint azt is csak úgy képzelem, hogy a Ford kezében hajszalak voltak az ön festett hajából és egy csipkegöngyöleg, amivel ön az arcán levő seblélyet szokta betömni.

Ez már megtette hatását.

Az asszony egy rettenetes kiáltással visszaesett az ülésbe.

Dick diadalmasan mosolygott.

Amint a rendőrkapitányságra értek, Dick a fogalmazó elé vezette foglyait és megtette jelentését. Előbb azonban nem feledkezett

Gross Ede

Brandler L.

Yorkville Boulevard

előkelő magyar kávéház a felsővárosban

1393 MASODIK AVENUE

a 72. és 73 utczák között

Tulajdonosok:

GROSS EDE és BRÄNDLER L.
MINDEN NAP CZIGÄNYZENE

Kitünő magyar ételek és jó italok

Pontos kiszolgálás

POMPÁS BILLIÄRD ASZTALOK

WARADY LAJOS

Házas peres, — katonai ügyek pontos elintézése.

Pénzküldés az ó-hazába.

Az összes hajóvonalak képviselője.

HÁZAK VÉTELE S ELADÁSA.

magyar közjegyző

449 E. BROAD ST.,

TRENTON, N. J.

DEUTSCH TESTVEREK

BANKHÁZA

317 East Houston st., NEW YORK.

Törvényes képviselő a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át a Cunard vonalon.

Pénzküldemények továbbítására az ó-hazába a legmegbízhatóbb czég.

KÖZJEGYZŐI HIVATAL.

Magyar kölcsönkönyvtár, tűzbiztosítás, csomagok kihazatala és hazaszállítása.

Levélcím:

DEUTSCH BROS.,

317 East Houston st., NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RUDNER és ROTH, tulajdonosok

NEW YORK 145 Második Avenue, a kilencedik utca sarkán

Kitünő ételek és italok

A Magyaroknak Kedvenc találkozási helye

Szombat és vasárnap este elsőrangú cigányzene

meg arról, hogy a kocsi megjutalmazza.

Az orvost és az asszonyt leküldte a csel-
láikba.

A másik férfivel a szomszéd helyiségbe
ment.

— Nos, barátom, — szolt, — ha ön is ugy
akarja, megszabadulhat egy csomó kellemet-
lenségtől és bajtól. Az orvost és az asszonyt
már semmi sem mentheti meg. Az által, hogy
megmentette az életemet, lekötelezettjévé
tett és hálámra számíthat. Vannak bizo-
nyos dolgok, melyeket tudni szeretnék s ha
ön engem ezeket a dolgokat illetőleg fel akar
és fel képes világosítani, leveszem a kezeiről
a bilincseket s a másik oldalra fogok nézni,
amíg az ajtón kimegy.

— Kérdezzen, — szolt a férfi az ajánlat-
ra. — Az igazat fogom mondani.

— Mi a neve?

— Blake Walter.

— Rokona Károlynak?

— Ikertestvérem.

— Oh, értem. Ön foglalta el a helyét a be-
tegyagyban, mikor öt elszállították. És az-
tán ön igaznak ismerte el az asszony állitá-
sát?

— Nem hazudtam.

— Hogy-hogy?

— A feleségem.

— Ah! Ó lött az ön fivérére?

— Igen. A Belmont-ház hátsó emeleté-
nek ablakából lött Károlyra, mikor az az
óráját nézte.

— Ugyanaz az ablak, amit én mondtam!
— kiáltott fel a titkosrendőr. — Tudja ön,
hogy a revolver arany golyóra volt töltve?

— Nem, nem tudtam, de elhiszem, mert
gyakran hallottam esküdni a feleségemet,
hogy azt az arany golyót még egyszer a Ká-
roly szívébe küldi.

— Látta azt a golyót?

— Igen. Szalag számára lyuk volt bele-
furva és „H. C.” és „B. K.” kezdőbetűk.

— Igen, de ennek a dolognak története is
van. Ismeri?

— Igen. Clark Hester a Nyugaton talál-
kozott Blake Károlylyal. Szenvedélyesen
megszerette öt és igyekezett felkelteni maga
íránt annak szerelmét. Károly vanzódott is
hozzá, mint ahogy általában a szerelmes
szép leányokhoz minden ember vonzódni szo-

kott, de szeretni sohasem szerette. Az ő iz-
léséhez a leány tulságosan szenvedélyes volt.
Egy alkalommal adott a leánynak egy aján-
dékot, azt az arany golyót, melyre kezdőbe-
tűk voltak rávésve, s amelyen egy szalag
volt áthuzva. Mikor ezt az ajándékot kap-
ta, azt hitte, hogy vizsontszeretetik, hanem
amikor fivérem egy más leányt vett felesé-
gül, megesküdött, hogy visszküldi, de a szi-
vébe azt az arany golyót.

— Károly feleségét, — folytatta elbeszélés-
t a fogoly, — az indiánok foglyul ejtették
s mikor azt hallotta, hogy meghalt, ide New
Yorkba jött lakni. Amint ön is tudja, bá-
nyarészvényeivel egy negyedmillió dollárt is
meghaladó vagyonra tett szert. Mikor Ká-
roly feleségét kiszabadították az indiánok-
tól, meghallottuk és feleségem kieszelte,
hogy New Yorkba jövünk, Blake Minnie-
t megérkezésekor elfogjuk, elveszszük okmá-
nyait. Azután megvárja a jó alkalmat, Ká-
rolyt megöli és majd mint annak özvegye
lép fel, hogy hozzá jusson a dus örökséghez.

— A folytatását már bizonyára tudja.
Minnie-t elfogtuk s az a nyomorult asszony
lelőtte Károlyt, de nem ölte meg. Egy-két
nappal Hester megérkezése után jöttem én
New Yorkba és Belmontnak volt az eszméje
Károlyt elvitetni és engem fektetni az ágyba
s általam tanuk jelenlétében Hestert mint
Blake Károlynét elismertetni. A vége az
lett volna persze a dolognak, hogy Károlyt,
mikor meghal, visszahozzák az ágyba és a
terv végre lett volna hajtvva.

— Hogy micsoda rejtélyes módon, azt ma-
gam sem tudom, de ön kiderítette az egész
dolgot. Az orvos egy barátja, egy ujságíró,
aki felfedezte, miként furakodott ön a Big
Center öltözékében a bankóhamisítók közé,
sietett a doktort figyelmeztetni. Az az em-
ber kijött velünk egészen a hajóig, de az
utolsó pillanatban itthagyt és fogalmunk
sincs, hová tünt. Azt hiszem, ez az egész, a
mit önnek mondhatok. Hozzá tehetem még
talán azt is, hogy én soha még törvény előtt
nem állottam.

— Az én utaim tiszták és becsületesek vol-
tak mindig, de a feleségem, aki hozzám jött
csak azért, mert Károlyhoz hasonlítottam,
teljesen hatalmába kerített. Ha engem most
szabadon bocsájt, megpróbálok egy új, be-

csületesebb életet kezdeni.

— S a dr. Ford haláláról semmit se tud?

— Csak annyit mondhatok, hogy hallot-
tam, amikor dr. Belmont azt mondta, hogy
Ford egy kicsit sokat tud, mire Hester azt
felelte, hogy Ford miatt ne aggódjék. Bol-
dog volnék, ha már ettől az asszonytól meg-
szabadulhatnék.

— De ön bizonyára azt is tudja, hogy Hes-
ter, az ön felesége, velem feljött egyszer az
ön fivéréhez, Blake Károlyhoz, azzal, hogy
ő, t. i. az asszony felesége Blakenek és az
annyi gyűlölettel és undorral utasította visz-
sza, mikép dr. Belmont jónak látta azt mon-
dani, hogy félrebeszél, hogy örvöng.

— Tudom.

— Az asszony tudhatta, hogy Blake Ká-
roly, ha eszméleténél van, nem fogja elismer-
ni. Mi vitte hát akkor mégis erre a lépésre?

— A boszu. Szerette a férfit, az meg utál-
ta öt. A megvetett asszony folyvást sarká-
ban volt a másik asszonynak, mert tudta,
hogy Károlyt, aki félti tőle a feleségét, ez
roppantul bántja. Biztosra vette, hogy
amint Károly felismeri öt, azonnal tisztában
lesz a helyzettel, hogy ő lött rá. Az volt
a célja csak, hogy éreztesse a férfivel, hogy
a megvetésért és gyűlöletért vsszafizetett.
Nem tudta asszonyi szívetől megtagadni ezt
az elégtételt.

— Hiszek önnek, — szolt Dick Miklós. —

Ez az egész rejtélyt megoldja s most már
minden világos előttem. Tartsa fel a kezeit.

Blake Walter azon a reggelen másodsor
tartotta fel kezeit Dick parancsára, aki a bi-
lincseket lekapcsolta róla.

— Mielőtt eltávoznék, — szolt a titkos-
rendőr, — mondja még meg, micsoda kötelék
füzi Hestert Belmonthoz?

— Az, ami az apát a leányához.

* * *

A szerető feleség ápolása és dr. Watt
gyógykezelése alatt Blake Károly hamar fel-
gyógyult.

Csakis 12 cent a mi új

DOLLÁROS GYÜRÜNK

A képek a gyűrük valódi szépségének még a felét
sem mutatják. A gyűrük burkja aranyból készült,
az oldalakon gyönyörű díszítmenyekkel s bármily
kezdőbetűt INGYEN vésünk bele. New Yorkban
bomlanak e gyűrük után és hölgyek és urak, leányok
és fiuk ugyan úgy hordják őket mint a gyémánt gyü-
rüket. A mi gyűrünk rendes ára egy és két dollár
darabonként, de ön megkaphat egyet tizenkét centért,
ha öt fiatal barátjának átadja a jegyeket, amelyeket
a gyűrűkkel együtt küldünk. Irjon erre a címre:

PARIS RING CO.
75 DOREMUS BUILDING MONTCLAIR, N. J.

CHICAGO ÉS KÖRNYÉKE MAGYARSÁGÁNAK FI GYELMÉBE!

Dr. BOTTLIK LAJOS

BUDAPESTI EGYETEMES ORVOSTUDOR

volt csász. és kir. katonaoorvos, a magyar kir. posta-, táviráda és telefon, a m. kir. államvas-
utak és a csász. és kir. Kassa-Oderbergi vasut volt orvosa

Jelenleg chicagói kórházi igazgató-főorvos, konzulatúsi orvos, a legkülönfélébb és legsu-
lyosabb betegségeket a legtudományosabb alapon és az orvosi tudomány eddig elért legmaga-
sabb színvonalán, a legjobb eredménnyel gyógyítja. Különös szakképzettséggel gyógyít
mindenféle férfi és női betegségeket a legnagyobb TITOKTARTÁS mellett jótállással. —
Levelekre válaszol:

Dr. LOUIS BOTTLIK

420 SO. HALSTEAD STREET. — — — Tel ephone Monroe 1116. — — — CHICAGO, ILL.

**VESZÉLYBEN FORGÓ
KÖVETELÉSEKET**

az Egyesült Államok minden területén
legbiztosabban kollektál

Sarver & Ames

jőhírű amerikai irodája, ahova bizalommal
fordulhatnak a magyarok is s ahol magyar
nyelvű megkereséseket is elintéznek.

PARK BUILDING, PITTSBURG, PA.
(3-ik emelet)

EURÓPAI GYÓGYINTÉZET.

Bármily régl be-
tegségben is szen-
ved s ha orvosai ez
ideig hiába gyógyke-
zelték, forduljon bi-
zalommal hozzánk.
A mi európai gyógy-
intézetünkben min-
denemü betegségek
gyorsan és sikeresen
kezelteknek.

ORVOSI TANACSOT INGYEN ADUNK.
Redelő-órák hétköznapon reggel 9 órá-
tól esti 8 óráig, tünnepnap délelőtt 10 órá-
tól délután 3 óráig.

EUROPEAN MEDICAL INSTITUTE

402 GRAND ST. — — — PITTSBURG, PA.

Már teljesen egészséges volt, mikor Belmont doktornak és társainak póre tárgyalás alá került és a törvényszabta teljes büntetésre ítélték.

Dick megdönthetetlen bizonyítékok mellett vádolta Hestert, de az asszony szépsége, fiatalsága és ügyes védője megmentették attól, hogy a törvény teljes szigorát alkalmazza vele szemben. Sok esztendei fegyházra ítélték és büntetésidejét aligha fogja tulélni.

Vége.

BECSAPTA AZ ORVOSAT.

A budapesti háziur mikép gyógyíttatja magát.

Egy faszorbeli szanatóriumba két úr sántit be. Mind a kettőnek izületi csúza van s délelőttként a szanatórium masször orvosa szorítja, nyomja és paszkolja ki az izületekből a lobos anyagot.

Mindjárt sorra kerül az egyik. Lefekszik s az orvos dolgozni kezd. Nagyon fáihat a kezelés, mert a szerencsétlen beteg rettenetesen ordít és jajgat. Néha szivettépő hörgés szakad fel melléből, olyan fájdalmakat érez.

A másik ezalatt halálsápadtan várja, mikor kerül rá a sor. Ez is bekövetkezik. Az első már vidáman öltözködik, miközben az orvos a másodikon végzi a fenti műveleteket. Csudálatosképpen azonban ezuttal nem oly rettenetes a dolog, mert a páciens, miközben lábát masszírozzák, meg sem mocczan és egykedvűen türi a gyömöszölgetést.

Félóra múlva a két beteg kifelé sántikál a szanatóriumból.

— Ugyan, — szólal meg az első, amikor már a faszorban jártak, — hogy lehet az, hogy maga meg sem mocczant, miközben masszírozták? Hiszen én a pokol fájdalmait éreztem s azt hittem, hogy meghalok!

— Nekem nem fájt, — felelte hidegen a másik. — Becsaptam az orvost s az egészséges lábamat nyujtottam felé.

REICHMAN TIVADAR úr

képviseli Freelandon és környékén lapunkat. Előfizetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt ottani honfitársaink figyelmébe.

The Friedman Print

215 BOWERY NEW YORK

Elvállalja alapszabályok s mindenemű nyomtatványok elkészítését. Kitérően felszerelt magyar nyomda.

A „BEVÁNDORLÓ“-T ITT KÉSZITIK. Elv: csinos kiállítás olcsó árak mellett.

Ami Kedvelt Bankárunk

JOS. TOMCSÁNYI

Homestead, Pa. Duquesne, Pa.

ÖT NAP A CSENDES VIZEN

NEW YORKBÓL
NEW ORLEANSBA

A Southern Pacific Útján
Személyszállító hajók

NEW YORKBÓL MINDEN
SZERDÁN DÉLBE INDULNAK.

New Orleansban kapcsolatunk van az összes vasutakkal minden helyhez

Louisianában, Texasban, New Mexicóban, Arizonában és Californiában

Kérdezősködhetni New York, Broadway 1 vagy 349 szám alatt

I. BOSS
111 SECOND STREET — — — PASSAIC, N. J.
Mindenféle szivarok és dohányok importálójá.
KÜLÖNÖSEN JÓ A KOSSUTH ÉS GRÖF
BATTHYANYI DOHÁNY
Megrendelések nagyban és kicsinyben vidékre is

CHARLES R. KEAR
elnök

HARRY F. POTTER
pénztárnok

ELSŐ NEMZETI BANK

First National Bank

MINERSVILLE, PA.

Alapított 1864-ben. Schuylkill-Countynek legöregebb nemzeti bankja.

Alaptőke \$50,000,00

Tartalékalap és szét nem

osztott nyereség \$75,000,00

Elfogad pénzbetétet és a pénzt csekk alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal visszafizeti.

Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy póstaútvány útján eszközöl.

THE "STATE BANK"

AS ALLAM BANKJA.

378 Grand Street, New York City

Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, másodalelnök Burckett L. Walter, pénztáros

Voorhis O. L., alpénztáros Kneisel János.

Tőke, felesleg, nyereség több mint \$1,000,000

Betétek több mint 15,000,000

Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részébe.

Hajójegyek minden vonalra kaphatók.

KÉPVISELŐINK.

A Bevándorlót a következő urak képviselik a következő helyeken olyképp, hogy előfizetési díjakat felvehetnek és nevünkben nyugtázhatnak:

Krupcsinszky Adolf ur ..... Elizabethport, N. J.
Makray Jenő ur ..... South River, N. J.
Panykó István ur ..... New Brunswick, N. J.
Perbeth Ferencz ur ..... Union City, Conn.
Getsy János ur ..... Torrington, Conn.
Sághy József ur ..... Wells Creek, Pa.
Torhán János ur ..... Yonkers, N. Y.

A PITTSBURGI FIÓKIRODA KÉPVISELŐI:

Friedl Lambert ur ..... Steubenville, O.
Kováts Arthur ur ..... Pittsburg, Pa.
Finkelstein I. ur ..... Homestead, Pa.
Samu György ur ..... So. Sharon, Pa.
Andrejkesits Béla ur ..... Pittsburg, Pa.
NEVADA KÁROLY ur
ntatózó képviselő Pennsylvania államban.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétel céljából.

NEW YORK ALLAM.

Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New York.

Kies Emil, 104—2nd Ave., New York.

Németh János, 457 Washington street, New York.

Deutsch Testvérek, 317 Houston street, New York.

Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal

The Oriental Bank, 182—184 Broadway, New York.

Csekkontó, hitelevelék, külföldi értékpapírok megvétele és eladása.

PENNSYLVANIA ALLAM.

B. Hendler, successor to A. Hendler Sen. & Co. Cassandra.

Pénzküldemények Magyarországra és Európa bármely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalakra az ó-hazába és az ó-hazából sehol olcsóbban nem kaphatók.

First National Bank, Első Nemzeti Bank, Minersville.

Alaptőke \$50,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyereség \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Hary F. Potter.

Róth József és Fiai, a monongahela völgynek legöregebb bankháza, saját épületében, 8tődik Ave. és Locust street sarkán, McKeesport, Pa.

Pénzküldés az ó-hazába gyorsan, pontosan a legolcsóbb árfolyam mellett. Hajójegy eladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árak mellett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a konzulátusi hitelesítést beszerzik. Jos. Roth and Sons.

Hungarian American Savings & Trust Co., Duquesne Magyar Amerikai Takarékos és Hítel Társulat Duquesne.

Alaptőke és fölösleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legerősebb bankházainak egyike s az egyedüli magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Fiset két százalékos csekk számlára, 4 százalékos betét számlára. Pénzküldés, hajójegy eladási és közjegyzői iroda.

Klein Jakab, magyar bank és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldő és hajójegy elárúsító. Képes közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyek elintézését.

Tomcsányi József, Homestead és Duquesne.

MICHIGAN ALLAM.

The People's Savings Bank, A nép takarékos bankja Detroit.

Alapított 1871. tőke \$500,000, fölösleg \$350,000, takarékbetétek 11,000,000. M. W. O'Brien elnök. F. A. Schulte alelnök, Geo. E. Lawson pénztáros, J. R. Bodde segédpénztáros, R. W. Smylie ellenőr, J. T. Keena jogtanácsos. Fióküzlet Gratiot Ave., üzlet vezető Ino. N. Wolfschlagler.

MISSOURI ALLAM.

The Farmer's & Miner's Trust Company, a gazdák és bányászok truszt kompániája, Bonne Terre. Bejegyezett 1890-ben. Tőke \$100,000.00. R. R. S. Parsons elnök, F. J. Thomure alelnök, F. H. Dearing titkár és pénztáros.

OHIO ALLAM.

Perczel Lajos, 532-534 Pearl street, Cleveland.

WISCONSIN ALLAM.

Merchants and Savings Bank, Kereskedelmi és takarékos bank, Kenosha.

Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ALLAM.

Rizsák János, 128 Second street, Passaic.

The People's Bank & Trust Company, 185 Main Ave Passaic.

Népbank és truszt kompánia. Elfogad betéteket és kamatokat fizet utánuk. Csekkontókat nyit. Tőke és fölösleg 330,000.00 dollár.

Chester Frank Dyer urnak, az amerikai Egyesült Államok budapesti főkonzulának irodája Budapesten. V. Wurm-udvar 21. szám alatt van. A konzuli személynökségének irodája: Flume, Andrassy ut 22 Magyar amerikaiak, akik az ó-hazában nehézségekkel találkozhatnak, forduljanak oda.